

ภาคผนวก 6

การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของประเทศไทย

[หมายเหตุ: ภาคผนวกนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาและปรับปรุงกับผู้มีส่วนได้เสีย โดยที่ข้อความที่เป็นตัวเอียงและอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ [...] หมายถึงข้อความที่ยังต้องมีการทบทวน และปรึกษาหารือเพิ่มเติม รวมถึงการตกลงร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสียจากหลายภาคส่วนในประเทศไทย]

1. บทนำ

การควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ (Supply Chain Control: SCC) ของประเทศไทย เป็นส่วนประกอบที่เป็นศูนย์กลางของระบบประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ของประเทศไทย (Thai Timber Legality Assurance System: THA-TLAS) SCC กำหนดวิธีการควบคุม บันทึกลง และกำกับการเคลื่อนที่ของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ผ่านจุดควบคุมที่สำคัญ (Critical Control Points: CCPs) ต่าง ๆ ซึ่งได้ระบุไว้ใน/ตามห่วงโซ่อุปทานไม้ในประเทศไทย เพื่อที่จะรับประกันความสมบูรณ์ของห่วงโซ่อุปทานไม้ โดยที่ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจะถูกบันทึกไว้ใน CCPs แต่ละจุด โดยหน่วยงานรัฐหรือผู้ประกอบการภาคเอกชนขึ้นอยู่กับการควบคุมเชิงปฏิบัติการซึ่งกำหนดไว้สำหรับ CCPs แต่ละจุด

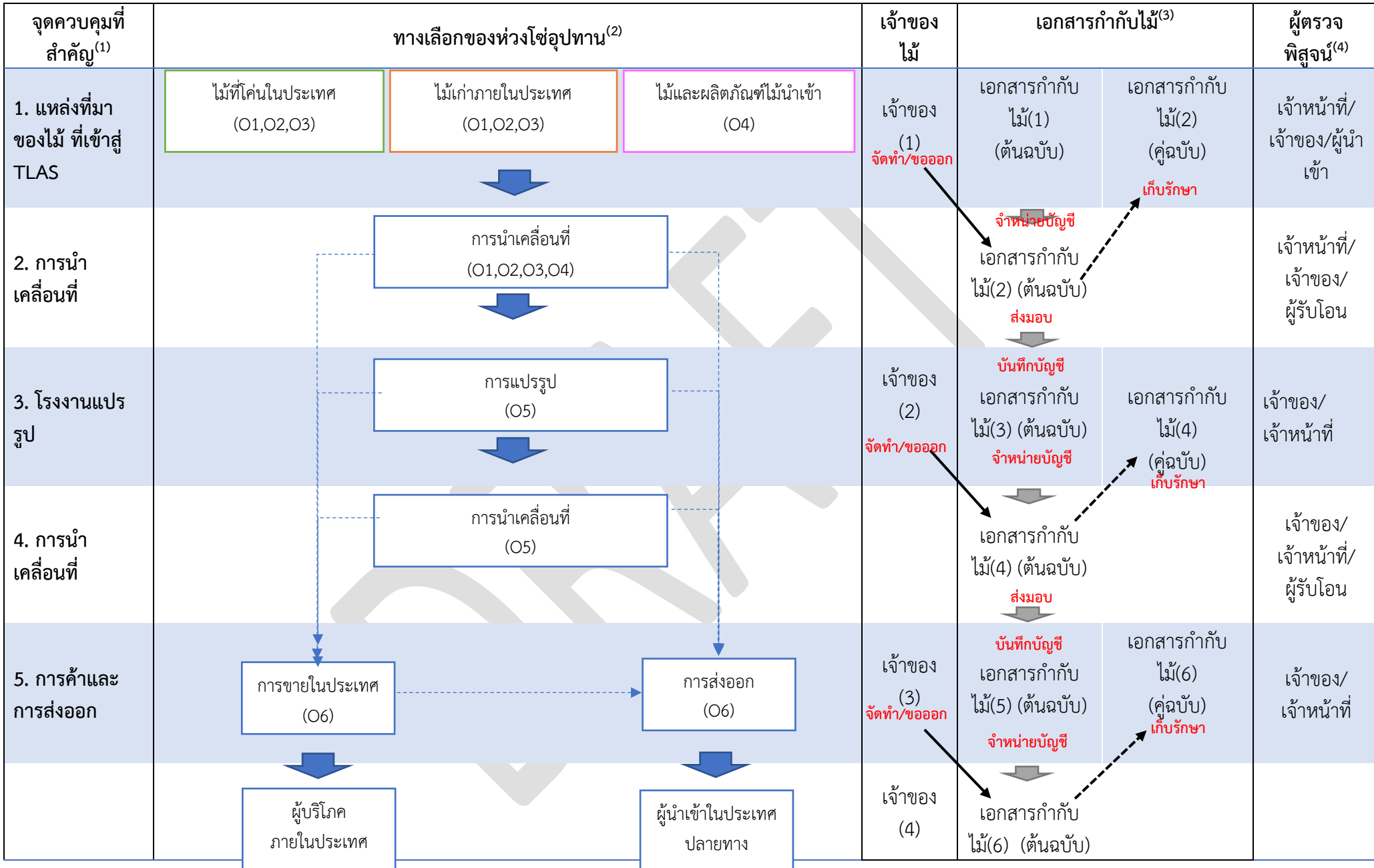
การควบคุมเชิงปฏิบัติการ ผู้มีอำนาจดำเนินการ จะดำเนินการโดย

- (ก) การตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล (เช่น ข้อมูลถูกต้องและตรงกับผลิตภัณฑ์ในเชิงกายภาพ) และ
- (ข) การเปรียบเทียบความสอดคล้องของชุดข้อมูลระหว่าง และ/หรือภายในขั้นตอน (จุดควบคุมที่สำคัญ) ต่าง ๆ ของห่วงโซ่อุปทานไม้ของไทย

2. ขอบเขตการใช้บังคับ

กลไกการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน หรือเรียกว่า “ระบบการกำกับติดตามไม้” ใช้กับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ภายใต้ขอบเขตของ VPA กลไกการควบคุมห่วงโซ่อุปทานครอบคลุมแหล่งที่มาของไม้หลายแหล่ง (การจัดสรรและการตัดโค่นภายในประเทศในที่ดินเอกชนและที่ดินของรัฐ ไม้เก่า ไม้นำเข้า) การนำเคลื่อนที่ การแปรรูป และตลาดปลายทาง ซึ่งรวมทั้งการส่งออกและตลาดภายในประเทศ ขอบเขตและความครอบคลุมของการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน/ระบบการกำกับติดตามไม้ ได้แสดงไว้ในแผนผังการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ด้านล่างนี้

ภาพรวมอย่างง่าย ของการควบคุมห่วงโซ่อุปทานของประเทศไทย

หมายเหตุ

- (1) จุดควบคุมที่สำคัญ ประกอบด้วย 5 จุดควบคุม ซึ่งได้ให้คำอธิบายไว้ในหัวข้อ 2.3
- (2) ทางเลือกของห่วงโซ่อุปทาน แสดงไว้ในแผนผังตามลูกศรเส้นประ ซึ่งประกอบด้วย 6 ทางเลือก ตามที่อธิบายไว้ในหัวข้อ 2.4
- (3) เอกสารกำกับ ที่ใช้ในแต่ละจุดควบคุม จะใช้เอกสารที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดและประเภทของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ซึ่งได้ระบุไว้ในตารางแสดงความรับผิดชอบในการดำเนินงานเพื่อควบคุมห่วงโซ่อุปทาน และวิธีการบ่งชี้ผลิตภัณฑ์ ในหัวข้อ 4.2
- (4) ผู้ตรวจพิสูจน์ ได้อธิบายรวมไว้หัวข้อ 5 ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วนคือ (ก) กิจกรรมหลัก (ข) ขั้นตอน และ (ค) การระบยอดข้อมูล/การตรวจสอบความสอดคล้อง ในแต่ละจุดควบคุมที่สำคัญ

2.1 ขอบเขตผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของไทย ได้แก่ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 1 ของ VPA ซึ่งไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ได้รับการระบุตามพิกัดศุลกากรที่ใช้สำหรับการแยกประเภทสินค้าในการค้าขายระหว่างประเทศ

2.2 แหล่งที่มา

การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของไทยนี้ ใช้กับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผลิตขึ้นภายในประเทศไทย และได้แก่ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ที่ได้มาจากที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชน ไม้เก่า รวมถึงไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่นำเข้าสู่ประเทศไทย การได้มาซึ่งไม้และผลิตภัณฑ์ไม้จากแหล่งที่มาดังกล่าวจะต้องดำเนินการตามสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายไทย และตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในภาคผนวก THA-TLAS (ภาคผนวก 5 ข้อ 3.1) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องที่ระบุไว้ใน LD (ภาคผนวก 2)

2.3 จุดควบคุมที่สำคัญ

จุดควบคุมที่สำคัญดังต่อไปนี้ ถูกระบุไว้ในห่วงโซ่อุปทานไม้ของไทย เพื่อวัตถุประสงค์ในการติดตามควบคุมและกำกับกับการเคลื่อนที่ของไม้ เพื่อให้มั่นใจในความสมบูรณ์ของห่วงโซ่อุปทาน และเพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผิดกฎหมาย และหรือไม่ผ่านการตรวจพิสูจน์ เข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานไม้ของประเทศไทย

จุดควบคุมที่ 1 แหล่งที่มาของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ใน THA-TLAS หมายถึง การควบคุมในขั้นตอนการตัดโค่นไม้ ตามข้อกำหนดใน LD สำหรับผู้ประกอบการที่ 1 2 และ 3 ซึ่งมีจุดควบคุมย่อย ประกอบด้วย

(1.1) ก่อนการตัดโค่น

(1.2) การตัดโค่น และ

(1.3) หลังการตัดโค่นไม้

นอกจากนี้ แหล่งที่มาของไม้ที่เข้าสู่ THA-TLAS ยังรวมถึงไม้เก่า (ตามข้อกำหนดใน LD สำหรับผู้ประกอบการที่ 1 2 และ 3) และไม้และผลิตภัณฑ์ไม้เก่า (ที่ถูกควบคุมตามข้อกำหนดใน LD สำหรับผู้ประกอบการที่ 4)

จุดควบคุมที่ 2 การนำเคลื่อนที่ออกไปจากจุดควบคุมที่ 1 หมายถึง การควบคุมไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่เคลื่อนที่ออกมาจากพื้นที่ที่ตัดโค่น พื้นที่ที่มีการรื้อถอนไม้เก่า หรือจากจุดนำเข้า กรณีเป็นการนำเคลื่อนที่ที่ต้องมีใบเบิกทาง ต้องแจ้งเข้าเขตด่านป่าไม้ระหว่างทางและการขออนุญาตเข้าเขตด่านป่าไม้ปลายทางตามข้อกำหนดใน LD สำหรับผู้ประกอบการที่ 1 2 3 และ 4 ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการนำเคลื่อนที่เข้าสู่โรงงานแปรรูป โรงค้า หรือนำเคลื่อนที่ไปยังจุดส่งออกก็ตาม

สำหรับพ่อค้าหรือเจ้าของลานกองไม้ ที่ได้มีการจัดหาและรวบรวมไม้ท่อนเพื่อส่งให้โรงงานแปรรูป อยู่ภายใต้จุดควบคุมที่ 2 เนื่องจากทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ขนส่งเท่านั้น กรณีนี้จะได้รับตรวจสอบและควบคุมโดยหลักฐานการนำเคลื่อนที่ไม้ท่อน

จุดควบคุมที่ 3 โรงงานแปรรูป หมายถึง การควบคุมภายในโรงงานหรือสถานที่แปรรูปตามที่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อกำหนดใน LD สำหรับผู้ประกอบการที่ 5 ไม่ว่าจะ เป็นโรงเลื่อย โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ไม้ ประเภทหรือชนิดใดก็ตาม

จุดควบคุมที่ 4 การนำเคลื่อนที่ออกจากจุดควบคุมที่ 3 หมายถึง การควบคุมไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ออกมาจากจุดควบคุมที่ 3 กรณีเป็นการนำเคลื่อนที่ที่ต้องมีใบเบิกทางที่ออกโดยกรมป่าไม้ ผู้ขนส่งต้องแจ้งเข้าเขตด่านป่าไม้ระหว่างทางและการขออนุญาตเข้าเขตด่านป่าไม้ปลายทางตามข้อกำหนดใน LD สำหรับผู้ประกอบการที่ 5 ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการนำเคลื่อนที่เข้าสู่โรงงานแห่งอื่น โรงค้า หรือนำเคลื่อนที่ไปยังจุดส่งออกก็ตาม

จุดควบคุมที่ 5 การค้าและการส่งออก ประกอบด้วยจุดควบคุมย่อย ดังนี้

(1.1) โรงค้าหรือสถานที่จำหน่ายสินค้า ทั้งที่ต้องขออนุญาตตั้งโรงค้าและไม่ต้องขออนุญาต แต่ไม่รวมถึงการค้าไม้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้โดยโรงงานแปรรูป (ซึ่งอธิบายไว้ในกระบวนการของจุดควบคุมที่ 3)

สำหรับการนำเคลื่อนที่ออกจากโรงค้า ใช้กระบวนการเดียวกันกับจุดควบคุมที่ 4

(1.2) จุดส่งออก

2.4 ทางเลือกของห่วงโซ่อุปทาน

การไหลของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้อาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ทั้งการเคลื่อนที่จากแหล่งที่มาของไม้ไปยังจุดส่งออก และการเคลื่อนที่ระหว่างจุดควบคุมต่าง ๆ ภายในประเทศ ก่อนที่จะทำการส่งออก ผู้ส่งออกอาจส่งออกไม้ท่อน ไม้แปรรูป หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ก็ได้

ทางเลือกที่ 1 การนำไม้จากจุดควบคุมที่ 1 (แหล่งที่มาของไม้) ผ่านจุดควบคุมที่ 2 (การนำเคลื่อนที่) ไปยังจุดควบคุมที่ 5 (จุดส่งออก)

ทางเลือกที่ 2 การนำไม้จากจุดควบคุมที่ 1 (แหล่งที่มาของไม้) ผ่านจุดควบคุมที่ 2 (การนำเคลื่อนที่) ไปยังจุดควบคุมที่ 3 (โรงงานแปรรูป)

ทางเลือกที่ 3 การนำไม้จากจุดควบคุมที่ 3 (การแปรรูป) ผ่านจุดควบคุมที่ 4 (การนำเคลื่อนที่) ไปยังจุดควบคุมที่ 3 ซึ่งเป็นโรงงานแปรรูปอื่น

ทางเลือกที่ 4 การนำไม้จากจุดควบคุมที่ 3 (การแปรรูป) ผ่านจุดควบคุมที่ 4 (การนำเคลื่อนที่) ไปยังจุดควบคุมที่ 5.1 (โรงค้าหรือสถานที่จำหน่ายสินค้า)

ทางเลือกที่ 5 การนำไม้จากจุดควบคุมที่ 3 (การแปรรูป) ผ่านจุดควบคุมที่ 4 (การนำเคลื่อนที่) ไปยังจุดควบคุมที่ 5.2 (จุดส่งออก)

ทางเลือกที่ 6 การนำไม้จากโรงค้าในจุดควบคุมที่ 5.1 (โรงค้าหรือสถานที่จำหน่ายสินค้า) ผ่านกระบวนการเดียวกันกับจุดควบคุมที่ 4 (การนำเคลื่อนที่) ไปยังจุดควบคุมที่ 5.2 (จุดส่งออก)

2.5 ตลาดปลายทาง

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ถูกนำไปใช้กับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 และที่ขายในตลาดภายในประเทศและที่ส่งออกจากประเทศไทย

3. การจัดการเชิงองค์กร และความรับผิดชอบในการใช้งานระบบควบคุมห่วงโซ่อุปทาน

ระบบควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ของประเทศไทย บริหารจัดการโดยกรมป่าไม้ ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐ กรมป่าไม้จะเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการนำไปปฏิบัติและบริหารจัดการระบบควบคุมห่วงโซ่อุปทานและเก็บรวบรวมข้อมูลของห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากผู้ประกอบการในภาคป่าไม้ ในประเทศไทย

การดำเนินงานของระบบควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ไทยอาศัยผู้ดำเนินงาน 2 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีบทบาทและความรับผิดชอบเฉพาะ ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ.

ในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบทางกายภาพ ตีตราประทับบนไม้ จัดทำบัญชีรายการไม้ และเปรียบเทียบความสอดคล้องของข้อมูลภายในหรือระหว่างจุดควบคุม

กระบวนการที่ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อาจรวมถึง การอนุญาตทำไม้ การออกใบเบิกทาง การรับแจ้งเข้าเขตด่านป่าไม้ระหว่างทาง การอนุญาตให้เข้าเขตด่านป่าไม้ปลายทาง และการออกใบรับรองไม้เพื่อการส่งออก เป็นต้น (รายละเอียดอธิบายไว้ในหัวข้อที่ 5)

กลุ่มที่สอง ผู้ประกอบการ

ในบางกรณีผู้ประกอบการรับผิดชอบในการตรวจสอบ ควบคุม และกระทบยอดข้อมูลไม้ด้วยตนเอง โดยมีเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. เป็นเพียงผู้รับแจ้งและตรวจพิสูจน์ข้อมูลที่รับแจ้งตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งสุ่มตรวจในสถานประกอบการหากจำเป็น

ผู้ประกอบการ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบทางกายภาพ ตีตราประทับบนไม้ จัดทำบัญชีรายการไม้ และเปรียบเทียบความสอดคล้องของข้อมูลภายในหรือระหว่างจุดควบคุมด้วยตนเอง และนำส่งสำเนาเอกสารหรือบัญชีที่ใช้บันทึกข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่ตามระยะเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลจากเอกสารที่มีการนำส่ง และอาจลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบทางกายภาพหากจำเป็น

กระบวนการที่ดำเนินการโดยผู้ประกอบการ ได้แก่ การสำแดงตนเอง การออก สป.15 การจัดทำบัญชีประจำโรงงานแปรรูปหรือโรงคั่ว การออกหนังสือกำกับไม้แปรรูป การออกหนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ที่ทำมาจากไม้หวงห้าม การออกใบกำกับสินค้า เป็นต้น (รายละเอียดอธิบายไว้ในหัวข้อที่ 5)

4. การระบุตัวตนของผลิตภัณฑ์ (และเอกสารกำกับ)

ระบบควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ ทำให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างบัญชีต้นไม้ที่จะทำการตัดโค่น ไม้ที่ถูกตัดโค่น และไม้ที่นำเคลื่อนที่ออกจากสถานที่ตัดโค่น รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากไม้นั้น โดยการระบุตัวตนของผลิตภัณฑ์จะเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ในเชิงกายภาพกับข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่มีในระบบข้อมูล วิธีการระบุตัวตนของผลิตภัณฑ์ในประเทศไทย สามารถจำแนกได้เป็น วิธีการที่กำหนดโดยกฎหมาย และวิธีการอื่นที่ใช้เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ

4.1 วิธีการตามที่กฎหมายกำหนด

(1) การตีตราไม้

ในกรณีการทำไม้ที่ต้องได้รับอนุญาต การตรวจร่วมสำหรับไม้นำเข้าไม้ การออกใบเบิกทาง การออกใบอนุญาตให้เคลื่อนย้ายไม้เก่า (ที่ได้รับอนุญาตให้รื้อถอน) (ม.ก.4) และการตรวจระหว่างการทำเคลื่อนที่ ซึ่งถูกกำหนดและดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ให้ใช้ตราประทับของกรมป่าไม้

กรณีไม้ที่ได้มาจากสวนป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่ากำหนดให้ให้ผู้ทำสวนป่าใช้ตราของผู้ทำสวนป่าที่ ตีลงบนไม้เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของก่อนนำเคลื่อนที่ออกนอกสวนป่า โดยที่ผู้ทำสวนป่าจะต้องขึ้นทะเบียนตราไว้กับนายทะเบียนสวนป่า

(2) การใช้เอกสารกำกับ

กรณีการทำไม้ที่ต้องได้รับอนุญาต การออกใบเบิกทาง และการออกใบอนุญาตให้เคลื่อนย้ายไม้เก่า (ที่ได้รับอนุญาตให้รื้อถอน) (ม.ก.4) และการจัดทำเอกสารกำกับ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

กรณีการตัดไม้ในสวนป่า ไม้ที่นำเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า การบันทึกบัญชีไม้ประจำโรงงาน การออกหนังสือกำกับ การออกใบกำกับสินค้า และการจัดทำเอกสารกำกับใด ๆ ดำเนินการโดยผู้ประกอบการ

4.2 วิธีการอื่นใด ที่ยอมรับให้ใช้เพื่อตรวจสอบย้อนกลับได้

สำหรับการออกหนังสือรับรองตนเอง (self-declaration) สำหรับไม้ที่ขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง กรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้เจ้าของไม้ทำเครื่องหมายไว้บนไม้เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันความเป็นเจ้าของและยืนยันแหล่งที่มาของไม้ได้

ตารางที่ 1 ด้านล่างนี้ แสดงให้เห็นถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่ระบุไว้ข้างต้น

ตารางที่ 1 บทบาทและความรับผิดชอบในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน และวิธีการระบัตัวตนของผลิตภัณฑ์

จุดควบคุมที่	ประเภทที่	รายการ	ผู้รับผิดชอบ		การระบัตัวตนของผลิตภัณฑ์ (และเอกสารกำกับ)
			เจ้าหน้าที่รัฐ	ผู้ประกอบการ	
จุดควบคุมที่ 1	1	ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ			
		- ขึ้นทะเบียนสวนป่า	/	-	สป 13
	2	- ไม้ขึ้นทะเบียนสวนป่า	/	-	ดีตรา, ใบอนุญาตทำไม้
		ไม้จากที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์)			
	3	- ขึ้นทะเบียนสวนป่า	/	-	สป 13
		4	- ไม้ขึ้นทะเบียนสวนป่า		
	(1) ไม้หวงห้าม		/	-	ดีตรา, ใบอนุญาตทำไม้
	(2) ไม้เป็นไม้หวงห้าม	-	O2	หนังสือสำแดงตนเอง/ หนังสือรับรองไม้ของกรมป่าไม้	
5	ไม้จากที่ดินเอกชน				
	- ขึ้นทะเบียนสวนป่า	/	-	สป 13	
6	- ไม้ขึ้นทะเบียนสวนป่า	-	O3	หนังสือสำแดงตนเอง/ หนังสือรับรอง ตาม มาตรา 18/1 แห่งพรบ. ป่าไม้ฯ	
	7	ไม้เก่า	/		ม.ก. 4 /[อยู่ระหว่างการหารือ]
8	ไม้นำเข้า		O4	แบบสำแดงการทำ due diligence	
จุดควบคุมที่ 2	1	ไม้จากที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ			
		- ขึ้นทะเบียนสวนป่า	-	O1	ดีตรา, สป 15
	2	- ไม้ขึ้นทะเบียนสวนป่า	/	-	ดีตรา, ใบเบิกทาง
		ไม้จากที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์)			
3	- ขึ้นทะเบียนสวนป่า	-	O2	ดีตรา, สป. 15	
	4	- ไม้ขึ้นทะเบียนสวนป่า			

จุดควบคุมที่	ประเภทที่	รายการ	ผู้รับผิดชอบ		การระบุตัวตนของ ผลิตภัณฑ์ (และ เอกสารกำกับ)
			เจ้าหน้าที่รัฐ	ผู้ประกอบการ	
		(1) ไม้หวงห้าม (2) ไม้เป็นไม้หวงห้าม	/	-	ดีตรา, ใบเบิกทาง หนังสือสำแดงตนเอง/ หนังสือรับรองไม้ของ กรมป่าไม้
	5	ไม้จากที่ดินเอกชน - ขึ้นทะเบียนสวนป่า	-	O3	ดีตรา, สป. 15
	6	- ไม้ขึ้นทะเบียนสวนป่า	-	O3	หนังสือสำแดงตนเอง/ หนังสือรับรองไม้ของ กรมป่าไม้
	7	ไม้เก่า	/	-	ม.ก. 4/อยู่ระหว่างการ หารือ]
	8	ไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้า - ไม้ท่อน และไม้แปรรูป - ผลิตภัณฑ์ไม้	/	-	ดีตรา, ใบเบิกทาง สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า
จุดควบคุมที่ 3	1	ใช้วัตถุดิบที่มีลักษณะทางกายภาพ เป็นไม้ (ไม่รวมถึง ไม้เก่า) - สถานที่แปรรูปไม้จากการ ทำสวนป่า	-	O5	บัญชีไม้ประจำโรงงาน
	2	- โรงงานแปรรูปไม้	-	O5	บัญชีไม้ประจำโรงงาน
	3	ใช้วัตถุดิบที่เป็นไม้เก่า	-	O5	[อยู่ในขั้นตอนหารือ]
	4	ใช้วัตถุดิบที่ไม่มีลักษณะทาง กายภาพเป็นไม้	-	O5	บัญชีวัตถุดิบและบัญชี สินค้าคงคลัง [อยู่ใน ขั้นตอนหารือ]
จุดควบคุมที่ 4	1	ไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้ จาก สถานที่แปรรูปไม้จากการทำสวน ป่า	-	O5/O6	สป. 15
	2	ไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้ จาก โรงงานแปรรูปไม้ - ไม้แปรรูป (กรณีทั่วไป)	/ ¹	O5/O6 ²	¹ ดีตรา,ใบเบิกทาง/ ² หนังสือกำกับ

จุดควบคุมที่	ประเภทที่	รายการ	ผู้รับผิดชอบ		การระบุตัวตนของ ผลิตภัณฑ์ (และ เอกสารกำกับ)
			เจ้าหน้าที่รัฐ	ผู้ประกอบการ	
		- ไม้แปรรูปจากยางพารา และไม้ 13 ชนิด - ผลิตภัณฑ์ (สิ่งประดิษฐ์) จากไม้หวงห้าม - ผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ไม่เป็นไม้ หวงห้าม		O5/O6	หนังสือกำกับ
	3	ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากโรงงานผลิต ผลิตภัณฑ์จากไม้ ที่ใช้วัตถุดิบที่ไม่ มีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้	-	O5/O6	หนังสือกำกับ ใบกำกับสินค้าและบัญชี รายการสินค้า
จุดควบคุมที่ 5		การค้าภายในประเทศ			
	1	- โรงค้าไม้แปรรูป/โรงค้า สิ่งประดิษฐ์ ที่ทำจากไม้หวงห้าม	-	O6	หนังสือกำกับ
	2	- สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ จากไม้ ที่ทำจากไม้ที่ไม่หวงห้าม			ใบกำกับสินค้าและบัญชี รายการสินค้า
	3	จุดส่งออก - ก่อนการส่งออก			ใบอนุญาตส่งออก และ/ หรือหนังสือรับรองไม้ (เฉพาะสินค้าที่กำหนด)
4	- การส่งออก - สหภาพยุโรป - อื่น ๆ	/	-	หนังสือรับรอง FLEGT หนังสือรับรอง THA- TLAS	

5. การตรวจพิสูจน์

การตรวจพิสูจน์การควบคุมห่วงโซ่อุปทานถือเป็นการตรวจความถูกต้องและการกระหายอดของข้อมูลระหว่างจุดควบคุมก่อนหน้าและจุดควบคุมถัดไปในห่วงโซ่อุปทาน และเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลภายในจุดควบคุมเดียวกัน หัวข้อนี้ได้อธิบายถึงกิจกรรมหลัก ขั้นตอน และการกระหายอดข้อมูลของไม้/การตรวจสอบความสอดคล้อง ตามจุดควบคุมที่สำคัญ

จุดควบคุมที่ 1 แหล่งที่มาของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ในTHA-TLAS

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 1: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

ผู้ทำสวนป่ามีหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนสวนป่าและมีตราที่ได้รับการขึ้นทะเบียน เพื่อใช้แสดงการเป็นเจ้าของไม้ การตัดโค่นไม้และการนำเคลื่อนที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่า

(1.1) ก่อนตัดโค่น (Pre-harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- ตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้ที่ประสงค์จะตัด โดยผู้ทำสวนป่า
- จัดทำแบบ สป. 12 เพื่อแจ้งการตัดไม้ โดยผู้ทำสวนป่า
- ตรวจสอบชนิดพันธุ์ไม้ โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ.
- ออกหนังสือรับรองการแจ้งตัดหรือโค่นไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า ตามแบบ สป. 13 โดยนายทะเบียนสวนป่า

(ข) ขั้นตอน

- ผู้ทำสวนป่ายื่นแบบ สป. 12 เพื่อแจ้งตัดหรือโค่นไม้ สำหรับในท้องที่กรุงเทพมหานครให้ยื่นที่กรมป่าไม้ สำหรับท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่นที่ ทสจ.
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบพิสูจน์เอกสารว่าเป็นไม้ที่ได้ขึ้นทะเบียนสวนป่าไว้ และเสนอต่อนายทะเบียนสวนป่า
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ออกไปตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ว่าถูกต้องตรงตามที่แจ้งไว้หรือไม่ และทำความเข้าใจเสนอต่อนายทะเบียนสวนป่า
- นายทะเบียนออก สป. 13 ให้แก่ผู้ทำสวนป่า และบันทึกรายการไม้ที่ได้รับการรับรองการแจ้งตัดโค่นออกไปจากบัญชีไม้ที่ได้ขึ้นทะเบียนสวนป่าไว้

(ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบชนิดพันธุ์ไม้และจำนวนไม้ที่ผู้ทำสวนป่าแจ้งตัดไว้ใน สป. 12 เปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้ที่ได้ขอขึ้นทะเบียนสวนป่าไว้ หากเห็นว่าถูกต้องให้ตัดบัญชีไม้ที่แจ้งตัดออก จากบัญชีรายการไม้ที่ได้ขึ้นทะเบียนสวนป่าไว้

(1.2) การตัดโค่น (Harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- ผู้ทำสวนป่า ได้รับ สป. 13
- ตัดไม้ตามรายการใน สป. 13 รวมถึงเคลื่อนย้ายไม้ที่ตัดภายในบริเวณที่ดินที่ขึ้นทะเบียนสวนป่า

(ข) ขั้นตอน

- ผู้ทำสวนป่าต้องเก็บรักษา สป. 13 ไว้ที่สวนป่าตลอดเวลาที่ทำการตัดหรือโค่นไม้ เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
- ผู้ทำสวนป่าอาจตัดโค่นไม้ตามที่ได้รับกรรับรองใน สป. 13 โดยจะตัดคราวเดียวหรือหลายคราวก็ได้
- ผู้ทำสวนป่าสามารถชักลากไปยังสถานที่จัดเก็บได้ภายในบริเวณที่ดินที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

(ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้ทำสวนป่า ตรวจสอบชนิดพันธุ์ไม้และจำนวนไม้ใน สป. 13 เปรียบเทียบกับต้นไม้ที่จะทำการตัดในพื้นที่จริง

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 2: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน แบ่งเป็น 2 กรณี คือ ไม้หวงห้ามซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และ ไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

กรณีที่เป็นไม้หวงห้าม

(1.1) ก่อนตัดโค่น (Pre-harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ โดยผู้มีสิทธิขออนุญาตทำไม้
- ตรวจสอบบริเวณที่ดินที่ขออนุญาตทำไม้ และสำรวจชนิดและจำนวนต้นไม้ พร้อมทั้งจัดทำความเห็น โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
- อนุมัติและออกหนังสืออนุญาต โดยอธิบดีกรมป่าไม้

(ข) ขั้นตอน

- ผู้มีสิทธิขออนุญาตทำไม้ ยื่นคำขอพร้อมหลักฐานการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในกรุงเทพมหานครให้ยื่น ณ กรมป่าไม้ ในจังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ ทสจ. ในท้องที่ที่ป่าหรือที่ดินนั้นตั้งอยู่ เพื่อเสนอต่อกรมป่าไม้
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบว่าผู้ขออนุญาตมีสิทธิเข้าใช้พื้นที่ป่าโดยชอบด้วยกฎหมาย ตรวจสอบและหมายแนวเขตของป่า ตรวจสอบและประทับตราอนุญาตที่ไม้หวงห้าม จัดทำบัญชีคัดเลือกไม้หวงห้าม รวมทั้งจัดทำแผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้หวงห้ามในป่านั้น และจัดทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่ออธิบดีกรมป่าไม้
 - อธิบดีกรมป่าไม้ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี ลงนามในใบอนุญาตทำไม้ และมอบให้แก่ผู้รับอนุญาต
- (ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง
- ในขั้นตอนแรก ไม่มีเปรียบเทียบข้อมูลในบัญชีรายการไม้

(1.2) การตัดโค่น (Harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- ตัดโค่นไม้ตามบัญชีคัดเลือกไม้ที่ได้รับอนุญาต โดยผู้รับอนุญาต
- ตรวจสอบไม้ที่ถูกตัดโค่น โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
- ชักลากไปยังสถานที่จัดเก็บที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ โดยผู้รับอนุญาต

(ข) ขั้นตอน

- ผู้รับอนุญาตทำการตัดโค่นไม้ ตามชนิดและจำนวนที่ได้รับอนุญาต ตามที่ระบุไว้ในบัญชีคัดเลือกไม้แนบท้ายใบอนุญาตทำไม้ ซึ่งจะตัดโค่นทั้งหมดในคราวเดียวหรือไม่ก็ได้
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบว่าไม้ที่ถูกตัดโค่นตรงตามบัญชีไม้แนบท้ายใบอนุญาตและประทับตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ (ตรา ต.) เลขเรียง และตราชักลาก ที่ต่อไม้และไม้ทุกท่อน พร้อมจัดทำบันทึกแสดงรายการบัญชีชักลากไม้
- ผู้รับอนุญาต ทำการเคลื่อนย้ายไม้ไปยังสถานที่จัดเก็บ (หมอนไม้) ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้

(ค) กระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบชนิดไม้และจำนวนที่ถูกตัดโค่นเปรียบเทียบกับไม้ในบัญชีคัดเลือก หากเห็นว่าถูกต้องให้ตัดชื่อรายการไม้ที่ถูกตัดไปแล้ว ออกจากบัญชีคัดเลือกไม้

(1.3) หลังการตัดโค่น (Post-harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- ชำระค่าภาคหลวง โดยผู้รับอนุญาตทำไม้
- ตรวจสอบไม้ที่รับชำระค่าภาคหลวงแล้ว โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
- ออกใบเสร็จรับเงิน โดยกรมป่าไม้

(ข) ขั้นตอน

- เมื่อชักลากไม้ไปถึงยังหมอนไม้ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้แล้ว ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพื่อมาตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวง
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบว่าไม้ที่จัดเก็บที่หมอนไม้ตรงกับบัญชีชักลากไม้หรือไม่ เมื่อตรวจพบว่าไม้ตรงกับบัญชีชักลาก จะดำเนินการประทับตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และตราค่าภาคหลวง (ภล)

กรณีที่ยกเว้นค่าภาคหลวง ให้ตรวจสอบว่าใบอนุญาตทำไม้ระบุว่าได้รับยกเว้นค่าภาคหลวงและให้ประทับตรายกเว้นค่าภาคหลวง (ตรา อญ.) ที่หน้าตัดไม้ทุกท่อน

- กรณีที่ไม่ได้รับยกเว้นค่าภาคหลวง เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ดำเนินการคำนวณและจัดทำบัญชีชำระค่าภาคหลวง และแจ้งให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าภาคหลวง
- กรณีที่ไม่ได้รับยกเว้นค่าภาคหลวง ผู้รับอนุญาตชำระค่าภาคหลวง พร้อมทั้งรับใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวง และบัญชีไม้แสดงการชำระค่าภาคหลวง

(ค) กระทบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบชนิดไม้และจำนวนที่จัดเก็บที่หมอนไม้เปรียบเทียบกับไม้ในบัญชีชั่งลาก หากเห็นว่าถูกต้องให้คำนวณค่าภาคหลวงและจัดทำบัญชีชำระค่าภาคหลวง

กรณีที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม

(1.1) ก่อนตัดโค่น (Pre-harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ โดยผู้มีสิทธิขออนุญาตทำไม้
- ตรวจสอบบริเวณที่ดินที่ขออนุญาตทำไม้และทำความเข้าใจ โดยเจ้าหน้าที่ ทสจ.
- สำรองชนิดและจำนวนต้นไม้ โดยเจ้าหน้าที่ ทสจ. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่องที่ (สน.จทป.) และผู้ขออนุญาต
- อนุมัติและออกหนังสืออนุญาต โดยผู้ว่าราชการจังหวัด

(ข) ขั้นตอน

- ผู้มีสิทธิขออนุญาตทำไม้ ยื่นคำขอพร้อมหลักฐานการใช้ประโยชน์ในที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่
- เจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร
- เจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบบริเวณที่ขออนุญาตทำไม้ที่อยู่ในบริเวณที่เปิดให้มีการทำไม้หรือไม่ และให้สำรวจว่ามีไม้ชนิดใด สภาพป่าเป็นอย่างไร หากอนุญาตแล้วจะเป็นผลต่อหรือผลเสียหายแก่สภาพป่าเพียงใด และได้เคยอนุญาตให้แก่ผู้ใดมาแล้วบ้าง จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลส่งให้ สน.จทป.
- เจ้าหน้าที่ ทสจ. ร่วมกับเจ้าหน้าที่ สน.จทป. ทำการสำรวจ ตีตราประทับไม้ จัดทำบัญชีคัดเลือกไม้ ตรวจสอบค่าพิกัด (GPS) ลงในภาพถ่ายดาวเทียม แล้วรายงาน ทสจ.
- ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในใบอนุญาตทำไม้ และมอบให้แก่ผู้รับอนุญาต

(ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

ในขั้นตอนแรก ไม่มีเปรียบเทียบข้อมูลในบัญชีรายการไม้

การควบคุมห่วงโซ่อุปทานสำหรับ (1.2) การตัดโค่น (Harvesting) และ (1.3) หลังการตัดโค่น (Post-harvesting) กรณีที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง เช่นเดียวกับไม้หวงห้าม แต่ให้ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ ทสจ. ร่วมกับเจ้าหน้าที่ สน.จทป.

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 3: ไม้จากที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ที่ระบุไว้ใน จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 1: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 4: ไม้จากที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

กรณีที่เป็นไม้หวงห้าม

สำหรับไม้หวงห้าม ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ที่ระบุไว้ใน จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 2: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า กรณีที่เป็นไม้หวงห้าม

กรณีที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม

การตัดโค่นไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้ามในที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ดังนั้น ผู้เป็นเจ้าของต้นไม้จึงมีสิทธิตัดโค่นไม้ได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตทำไม้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่ประสงค์จะนำไม้นั้นเคลื่อนที่ออกไปจากป่าที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ จะต้องมีการควบคุมห่วงโซ่อุปทานตามที่อธิบายไว้ในจุดควบคุมที่ 2 การนำเคลื่อนที่

[นอกจากนี้ มีแนวทางในการควบคุมโดยใช้ เอกสารแสดงความถูกต้องของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้และวิธีการควบคุมที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งได้รับการพัฒนาจากคณะทำงานกลุ่มย่อยที่เกี่ยวข้อง]

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 5: ไม้จากที่ดินเอกชน ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการระบอบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ที่ระบุไว้ใน จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 1: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 6: ไม้จากที่ดินเอกชน ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

[มีแนวทางในการควบคุมโดยใช้ เอกสารแสดงความถูกต้องของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้และวิธีการควบคุมที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งได้รับการพัฒนาจากคณะทำงานกลุ่มย่อยที่เกี่ยวข้อง]

[อย่างไรก็ตามในขณะนี้ กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ เรื่อง การรับรองไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นแนวปฏิบัติในการตรวจสอบควบคุมการทำไม้ในที่ดินเอกชนด้วยตนเอง

หากระเบียบกรมป่าไม้ตามมาตรา 18/1 พรบ. ป่าไม้ฯ ประกาศใช้บังคับแล้ว เจ้าของไม้อาจยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพื่อให้ออกหนังสือรับรองไม้ในกรณีดังกล่าวได้

ดังนั้น การดำเนินงานจึงแบ่งออกเป็นสองกรณี คือ กรณีที่หนึ่ง การรับรองตนเอง (หรือการสำแดงตนเอง) และ กรณีที่สอง การรับรองไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ (ภาคสมัครใจ)

กรณีการรับรองตนเอง (หรือการสำแดงตนเอง) ตามหนังสือของกรมป่าไม้

(1.1) การตัดโค่น (Harvesting) หรือหลังการตัดโค่น (Post-harvesting)

(ก) กิจกรรมหลัก

- รวบรวมหลักฐานยืนยันความเป็นเจ้าของไม้ที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยเจ้าของไม้
- จัดทำข้อมูลในหนังสือรับรองตนเอง โดยเจ้าของไม้
- ตรวจสอบยืนยันข้อมูล และลงนามเป็นพยาน โดยกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่นั้น

(ข) ขั้นตอน

- เจ้าของไม้ รวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ สำเนาหนังสือสัญญาเช่าหรือหนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์ในที่ดิน (หากมี) สัญญาซื้อขายไม้ (กรณีที่ได้รับซื้อไม้)
- เจ้าของไม้จัดทำหนังสือรับรองไม้ โดยให้ข้อมูล บัญชีรายการไม้ที่ได้มาจากที่ดินดังกล่าว แผนที่สังเขปรูปแปลงและขอบเขตที่ดิน ภาพถ่ายต้นไม้ ภาพถ่ายไม้หลังตัดโค่น ออกรหัสประจำต้นและเรียงเลขตามจำนวนท่อนและทำเครื่องหมายไว้ที่ต่อและท่อน พร้อมถ่ายภาพประกอบ และระบุพิกัดต่อไม้
- กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลในหนังสือรับรองตนเอง พร้อมทั้งลงนามเป็นพยานยืนยันความเป็นเจ้าของไม้ของบุคคลดังกล่าว

(ค) การระบอบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- เจ้าของไม้ ตรวจสอบชนิดไม้และจำนวนที่จัดทำบัญชีรายการไม้ ว่าถูกต้องตรงกับต้นไม้ที่ถูกตัดจริง

กรณีการรับรองไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ (ภาคสมัครใจ)จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 7: ไม้เก่า

ไม้เก่า ไม้ที่จะรื้อถอนมาจากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) หรือที่ดินเอกชน มีการควบคุมห่วงโซ่อุปทานเช่นเดียวกัน โดยจำแนกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่การรื้อถอนต้องได้รับอนุญาต และกรณีอื่น

กรณีที่การรื้อถอนต้องได้รับอนุญาต

กรณีที่เป็นไม้หวงห้ามหรือไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีสำหรับไม้อื่นที่มีใช้ไม้สัก และไม่น้อยกว่าสิบปีสำหรับไม้สัก และพ้นจากสภาพการเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้แล้ว เว้นแต่ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนด ให้ไม้นั้นต้องเป็นไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี หากประสงค์จะนำเคลื่อนที่ออกนอกเขตจังหวัดจะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้มาตรวจสอบและจะต้องได้รับการอนุญาตก่อนการเคลื่อนย้าย

(ก) กิจกรรมหลัก

- ยื่นคำขอตามแบบ ม.ก.1 โดยผู้ที่ประสงค์จะเคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด
- คณะกรรมการ ตรวจสอบลักษณะและสภาพสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ที่และเสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมป่าไม้สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น ๆ พิจารณาอนุญาต
- อธิบดีกรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งอนุญาต
- ทำการรื้อถอน และแจ้งคณะกรรมการให้มาตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายการไม้ เพื่อเสนอให้อธิบดีกรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบอนุญาต ม.ก. 4
- เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดไปยังสถานที่ปลายทาง

(ข) ขั้นตอน

- ผู้ยื่นคำขอ จัดทำและยื่นคำขอ พร้อมทั้งภาพถ่ายสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ แผนที่โดยสังเขป หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินของที่ดินปลายทางที่ประสงค์จะนำไป
- คณะกรรมการ ตรวจสอบสภาพสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ว่าเคยอยู่ในสภาพเช่นว่านั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนด หรือพิสูจน์ได้ว่าได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วส่งคำขอ ผลการตรวจสอบภาพถ่าย และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดพร้อมความเห็นเสนอต่ออธิบดีกรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
- เมื่อมีคำสั่งอนุญาต ให้แจ้งแก่ผู้ขออนุญาตและให้ผู้ขออนุญาตทำการรื้อถอนให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และเมื่อรื้อถอนเสร็จแล้วให้แจ้งคณะกรรมการตรวจสอบไม้ที่รื้อถอน
- คณะกรรมการตรวจสอบไม้ที่รื้อถอนแล้วจัดทำบัญชีรายการแสดง ชนิด จำนวน ขนาด ปริมาตร พร้อมกับให้ประทับตราประจำตัวของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ซึ่งเป็นคณะกรรมการไว้ที่ไม้ทุกท่อน แผ่น ขึ้น หากไม่สามารถประทับตราได้เพราะเหตุใด ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายการไม้และให้คณะกรรมการลงลายมือชื่อกำกับ

บัญชีรายการไม้ แล้วเสนออธิบดีกรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกใบอนุญาตให้เคลื่อนย้ายไม้ตามแบบ ม.ก.4

- ผู้ขออนุญาต รับใบอนุญาต ม.ก. 4 และนำเคลื่อนที่ไม้ออกนอกเขตจังหวัดไปยังสถานที่ปลายทางที่ระบุไว้
- (ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง
- คณะกรรมการตรวจสอบว่าไม้ที่เรือถอนนั้นตรงตามสิ่งปลูกสร้างและเครื่องใช้ที่อนุญาตให้เรือถอน และจัดทำบัญชีรายการไม้

กรณีอื่น

[มีแนวทางในการควบคุมโดยใช้เอกสารแสดงความถูกต้องของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้และวิธีการควบคุมที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งได้รับการพัฒนาจากคณะทำงานกลุ่มย่อยที่เกี่ยวข้อง]

จุดควบคุมที่ 1 ประเภทที่ 8: ไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้า

[มีแนวทางในการควบคุมโดยใช้ เอกสารแสดงความถูกต้องของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้และวิธีการควบคุมที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งได้รับการพัฒนาจากคณะทำงานกลุ่มย่อยที่เกี่ยวข้อง โดยในเบื้องต้นมีแนวทางดำเนินการ ดังต่อไปนี้]

[การควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ก่อนการนำเข้าใช้ระบบ due diligence ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ (1) การรวบรวมข้อมูล (2) การประเมินความเสี่ยง และ (3) การบรรเทาความเสี่ยง การ due diligence ทำเป็นรายสัญญา ดำเนินการโดยผู้นำเข้า

เมื่อผู้นำเข้าดำเนินการ due diligence ทั้ง 3 ขั้นตอนแล้วพบว่าความเสี่ยงที่จะเป็นไม้ผิดกฎหมายอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จึงทำการยื่นแบบสำแดงการ due diligence พร้อมทั้งหลักฐานประกอบ เพื่อให้ [เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้/พนักงานศุลกากร] ตรวจสอบประเมินการทำ due diligence หากเห็นว่าการทำ due diligence ถูกต้องครบถ้วน จึงทำความเข้าใจผ่านการตรวจประเมิน และให้ถือว่าแบบสำแดงการทำ due diligence เป็นแบบฟอร์มฉบับสมบูรณ์ และใช้เป็นเอกสารประกอบการปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรขาเข้าต่อไป

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ณ จุดนำเข้า คือ

(ก) กิจกรรมหลัก

- ทำการ due diligence เป็นรายสัญญา โดยผู้นำเข้าประสานงานกับคู่ค้า องค์กร หรือหน่วยงานในประเทศที่ส่งออกหรือประเทศที่ตัดโค่นไม้
- สำแดงการ due diligence โดยใช้แบบสำแดงการทำ due diligence โดยผู้นำเข้า
- ตรวจสอบประเมินการทำ due diligence โดย [เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้/พนักงานศุลกากร] และให้ความเห็น
- กรณีผ่านการตรวจประเมิน ให้นำเข้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ได้
- ปฏิบัติพิธีการศุลกากรขาเข้า

(ข) ขั้นตอน

- ผู้นำเข้า พิจารณาว่าไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ประสงค์จะนำเข้านั้น เป็นสินค้าที่ต้องทำ due diligence หรือไม่

- กรณีเป็นสินค้าที่ต้องทำ due diligence ให้ผู้นำเข้าดำเนินการทำ due diligence ตามขั้นตอนคือ (1) การรวบรวมข้อมูล (2) การประเมินความเสี่ยง และ (3) การบรรเทาความเสี่ยง
- เมื่อผู้นำเข้าดำเนินการ due diligence ทั้ง 3 ขั้นตอนแล้วพบว่าความเสี่ยงที่จะเป็นไม้ผิดกฎหมายอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จึงทำการยื่นแบบสำแดงการ due diligence พร้อมทั้งหลักฐานประกอบ
- [เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้/พนักงานศุลกากร] ตรวจสอบประเมินว่าผู้นำเข้าได้ดำเนินการทำ due diligence ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดหรือไม่และทำความเข้าใจว่า หากเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือมีข้อสงสัยให้แจ้งผู้นำเข้าให้ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อการตรวจสอบประเมินพบว่าดำเนินการถูกต้องครบถ้วนให้ทำความเข้าใจผ่านการตรวจสอบประเมิน และให้ถือว่าแบบสำแดงการ due diligence เป็นแบบฟอร์มฉบับสมบูรณ์ และให้ผู้นำเข้าใช้เป็นเอกสารประกอบการปฏิบัติพิธีการศุลกากรขาเข้า
- ผู้นำเข้ายื่นใบขนสินค้าขาเข้า พร้อมทั้งเอกสารประกอบ ซึ่งรวมถึงแบบสำแดงการ due diligence ฉบับสมบูรณ์ พนักงานศุลกากรคำนวณภาษีอากร และให้ผู้นำเข้าชำระให้ครบถ้วน
- กรณีที่เป็นไม้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ ที่มีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้ จะต้องได้รับการเปิดตรวจร่วมโดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และพนักงานศุลกากร พร้อมทั้งจัดทำบันทึกการตรวจร่วม
- ตรวจสอบปล่อยสินค้าออกจากอารักขาของศุลกากร กรณีเป็นไม้ท่อนหรือไม้แปรรูปต้องมีใบเบิกทางจากรมป่าไม้ประกอบด้วย (รายละเอียดการดำเนินการเพื่อออกใบเบิกทางอธิบายไว้ในจุดควบคุมที่ 2)

(ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- [เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้/พนักงานศุลกากร] ตรวจสอบว่าไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้าขาเข้าอยู่ภายใต้แบบสำแดงการ due diligence ฉบับสมบูรณ์ที่ยื่นมาพร้อมกับใบขนสินค้าหรือไม่ (เนื่องจากแบบสำแดงการ due diligence จัดทำเป็นรายสัญญา)
- พนักงานศุลกากรตรวจสอบปล่อยไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ตามใบขนสินค้า และใบเบิกทาง (หากมี) ออกจากอารักขาของศุลกากร

จุดควบคุมที่ 2 การนำเคลื่อนที่ออกไปจากจุดควบคุมที่ 1

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 1: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

(ก) กิจกรรมหลัก

- ทำรอยตราบนไม้ โดยผู้ทำสวนป่า
- สำรวจ วัด และจัดทำหนังสือพร้อมทั้งบัญชีแสดงรายการไม้ตามแบบ สป. 15 โดยผู้ทำสวนป่า
- ส่งมอบต้นฉบับ สป. 15 ให้แก่ผู้ขนส่ง จัดส่งสำเนา สป. 15 ให้แก่กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. 1 ฉบับ และจัดเก็บสำเนา สป. 15 ไว้กับผู้ทำสวนป่า 1 ฉบับ
- ขนส่งไม้ไปยังจุดหมายปลายทางที่ระบุใน สป. 15 โดยผู้ขนส่ง

(ข) ขั้นตอน

- ผู้ทำสวนป่า ตีหรือทำรอยตราลงบนท่อนไม้ ตามรอยตราที่ได้รับการรับรองจากนายทะเบียนสวนป่าเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสวนป่า

- ผู้ทำสวนป่า สำรวจชนิดและจำนวน และวัดขนาดไม้ที่จะทำการนำเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า
- ผู้ทำสวนป่า เปรียบเทียบกับรายการไม้ในหนังสือรับรองการแจ้ง สป. 13 และตัดบัญชีไม้ที่ถูกตัดโค่นและจะนำเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า
- ผู้ทำสวนป่า จัดทำข้อมูลในหนังสือแสดงบัญชีรายการไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า ตามแบบ สป. 15 ซึ่งได้ลงทะเบียนเล่มไว้ต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. แล้ว โดยอ้างถึงหนังสือรับรองการแจ้ง จัดทำบัญชีรายการไม้ระบุสถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง และระบุชื่อผู้ควบคุมการนำไม้เคลื่อนที่
- หนังสือ สป. 15 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 (ต้นฉบับ) ผู้ทำสวนป่า ส่งมอบให้แก่ผู้ขนส่งเพื่อใช้กำกับไปกับไม้ตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
 - ตอนที่ 2 (สำเนา) ผู้ทำสวนป่า นำส่งต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. ทุกเดือน และ
 - ตอนที่ 3 (สำเนา) เก็บไว้กับผู้ทำสวนป่า
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบสำเนาหนังสือบัญชี สป. 15 เปรียบเทียบกับหนังสือรับรองการแจ้ง สป. 13 ว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ และตัดบัญชีไม้ที่ถูกตัดโค่นและจะนำเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้หนังสือ สป. 15 กำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่ เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่กรณีที่ถูกเรียกตรวจสอบ จนกระทั่งถึงปลายทางที่ระบุไว้ เพื่อส่งมอบต่อให้แก่ผู้รับโอนไม้ หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้ทำสวนป่า ตรวจสอบไม้ที่จะออกหนังสือ สป. 15 เปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้ในหนังสือรับรองการแจ้ง สป. 13 เพื่อตัดบัญชีไม้ที่ถูกตัดโค่นและจะนำเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบไม้ตามสำเนา สป. 15 ที่นำส่งโดยผู้ทำสวนป่า และทำการเปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้ในหนังสือรับรองการแจ้ง สป. 13 เพื่อตัดบัญชีไม้ที่ถูกตัดโค่นและจะนำเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 2: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

(ก) กิจกรรมหลัก

- ยื่นคำขอออกใบเบิกทาง โดยเจ้าของไม้
- ตรวจสอบการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ.
- ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ ตรวจสอบวัด ประทับตรา และจัดทำบัญชีรายการไม้ โดยโดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ.
- ออกใบเบิกทางพร้อมทั้งบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเบิกทาง โดยกรมป่าไม้หรือ ทสจ.
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้ใบเบิกทางกำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
- ผู้ขนส่งแจ้งเข้าเขตด่านป่าไม้ระหว่างทางที่มีการนำเคลื่อนที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ตรวจสอบ
- ผู้ขนส่งขออนุญาตเข้าเขตด่านป่าไม้ปลายทาง
- ผู้ขนส่งส่งมอบใบเบิกทางต่อให้ผู้รับโอนไม้ ณ สถานที่ปลายทาง

(ข) ขั้นตอน

- เจ้าของไม้ ยื่นคำขอออกใบเบิกทาง ณ กรมป่าไม้หรือ ทสจ. ห้องที่ที่เป็นสถานที่ต้นทาง
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบหลักฐานแสดงการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ หลักฐานการชำระค่าภาคหลวง ใบอนุญาตทำไม้ (กรณีที่ยกเว้นการชำระค่าภาคหลวง) หรือหลักฐานการชำระอากรขาเข้า (กรณีเป็นไม้นำเข้า)
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ และตรวจวัดขนาด ปริมาตรของไม้ทุกชิ้นทุกท่อน เพื่อจัดทำบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเบิกทาง พร้อมทั้งตัดยอดบัญชีชำระค่าภาคหลวง บัญชีแนบท้ายใบอนุญาตทำไม้ หรือบัญชีไม้นำเข้า แล้วแต่กรณี เพื่อแสดงว่าไม้นั้นได้นำเคลื่อนที่ออกไปแล้ว
- เจ้าหน้าที่จะประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) ที่ไม้ทุกท่อน ทุกชิ้น หากไม่สามารถประทับตราได้เพราะเหตุใดก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุไว้ในใบเบิกทาง
- กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. ออกใบเบิกทางให้แก่เจ้าของไม้
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้ใบเบิกทางกำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
- เมื่อผู้ขนส่งนำไม้เคลื่อนที่เข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้งเข้าเขตด่านตามเส้นทางทุกด่านเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบใบเบิกทางว่าออกโดยชอบด้วยกฎหมาย และตรวจสอบว่าไม้ตรงตามหลักฐานที่นำมาแสดงหรือไม่ จากนั้นจึงประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) เท่าที่สามารถประทับได้ บันทึกรับแจ้งในใบเบิกทางและออกหนังสืออนุญาตให้นำไม้เคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้
- เมื่อถึงด่านปลายทาง พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจและประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) และอนุญาตให้เข้าเขตด่านได้
- เมื่อถึงสถานที่ปลายทาง ผู้ขนส่ง ส่งมอบใบเบิกทางต่อให้ผู้รับโอนไม้ หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบไม้ที่ขอออกใบเบิกทางเปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้ตามหลักฐานการได้มา เพื่อตัดยอดบัญชีว่าไม้นั้นได้นำเคลื่อนที่ออกไปแล้ว
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ณ เขตด่านป่าไม้ระหว่างทาง ตรวจสอบไม้ที่นำเคลื่อนที่เปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเบิกทาง
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ณ ด่านป่าไม้ปลายทาง ตรวจสอบไม้ที่นำเคลื่อนที่เปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเบิกทาง

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 3: ไม้จากที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ที่ระบุไว้ใน **จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 1: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า**

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 4: ไม้จากที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน แบ่งเป็น 2 กรณี คือ ไม้หวงห้ามและไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม

กรณีที่เป็นไม้หวงห้าม

สำหรับไม้หวงห้าม ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ที่ระบุไว้ใน จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 2: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

กรณีที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม

การตัดโค่นไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้ามในที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์) ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย การควบคุมห่วงโซ่อุปทานมีเฉพาะกรณีที่ประสงค์จะนำไม้นั้นเคลื่อนที่ออกจากป่าที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ ดังนี้

(ก) กิจกรรมหลัก

- แจ้งความประสงค์ในการนำไม้เคลื่อนที่ โดยเจ้าของไม้
- ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ สภาพพื้นที่ ประทับตรา จัดทำบัญชีไม้ และบันทึกผลการตรวจสอบ โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ สน. จทป.
- ออกใบเบิกทาง โดยกรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
- เมื่อถึงด่านป่าไม้ด่านแรกและประสงค์จะนำเคลื่อนที่ต่อไปอีก ให้ขอออกใบเบิกทางฉบับใหม่ โดยผู้ขนส่ง
- ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ ตรวจวัด ประทับตรา และจัดทำบัญชีรายการไม้ โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
- ออกใบเบิกทางพร้อมทั้งบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเบิกทาง โดยกรมป่าไม้
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้ใบเบิกทางกำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
- ผู้ขนส่งแจ้งเข้าเขตด่านป่าไม้ระหว่างทางที่มีการนำเคลื่อนที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ตรวจสอบ
- ผู้ขนส่งขออนุญาตเข้าเขตด่านป่าไม้ปลายทาง
- ผู้ขนส่งส่งมอบใบเบิกทางต่อให้ผู้รับโอนไม้ ณ สถานที่ปลายทาง

(ข) ขั้นตอน

- เจ้าของไม้ แจ้งความประสงค์จะนำไม้ที่มีไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ออกจากป่าที่ไม้นั้นอยู่ ต่อนายอำเภอท้องที่ พร้อมแผนที่แสดงบริเวณป่าที่ตัดไม้ แจ้งชนิด จำนวนไม้ และจุดหมายปลายทางที่จะนำเคลื่อนที่ไว้ให้ชัดเจน และห้ามนำไม้เคลื่อนที่ออกจากต่อ
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ สน. จทป. ตรวจสอบสภาพพื้นที่ ให้แน่ชัดว่าบริเวณที่ตัดไม้มีไม้หวงห้ามสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บริเวณที่เป็นต้นน้ำลำธาร หรือตามไหล่เขา ซึ่งเมื่อตัดไม้ลงแล้วจะเป็นเหตุให้เกิดภัยธรรมชาติ
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ สน. จทป. ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ และประทับตราประจำตัวเลขเรียงทุกชิ้น ทุกท่อน ทุกต่อ

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ สน. จทป. ทำบันทึกผลการตรวจสอบบัญชีไม้และแผนที่ป่าโดยสังเขป และเสนอให้นายอำเภอพิจารณาลงนาม ก่อนเสนอให้กรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
- กรมป่าไม้หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่จากต่อไม้ โดยใช้บัญชีไม้ที่ตรวจสอบได้ แนบใบเบิกทาง โดยออกใบเบิกทางจากต่อไม้ถึงด่านป่าไม้ด่านแรก
- เมื่อถึงด่านป่าไม้ด่านแรก และประสงค์จะนำเคลื่อนที่ต่อไปอีก ให้ผู้ขนส่งยื่นคำขอออกใบเบิกทาง
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบหลักฐานแสดงการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ ใบเบิกทางฉบับเดิมที่แนบมาพร้อมบัญชีรายการไม้
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้ และตรวจวัดขนาด ปริมาตรของไม้ทุก ชิ้นทุกท่อน เพื่อจัดทำบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเบิกทาง พร้อมทั้งตัดยอดบัญชีรายการไม้ตามใบเบิกทาง ใบเดิม เพื่อแสดงว่าไม้มนั้นได้นำเคลื่อนที่ออกไปแล้ว
- เจ้าหน้าที่จะประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) ที่ไม้ทุกท่อน ทุกชิ้น หากไม่สามารถประทับตราได้เพราะเหตุใดก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุไว้ในใบเบิกทาง
- กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. ออกใบเบิกทางให้แก่เจ้าของไม้ ซึ่งอ้างถึงอ้างถึงหลักฐานการได้มา บัญชีรายการไม้ ระบุสถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง และระบุชื่อผู้ควบคุมการนำไม้เคลื่อนที่
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้ใบเบิกทางกำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
- เมื่อผู้ขนส่งนำไม้เคลื่อนที่เข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้งเข้าเขตด่านตามเส้นทางทุกด่านเพื่อให้เจ้าหน้าที่ ตรวจสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบใบเบิกทางว่าออกโดยชอบด้วยกฎหมาย และตรวจสอบว่าไม้ ตรงตามหลักฐานที่นำมาแสดงหรือไม่ จากนั้นจึงประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) เท่าที่สามารถประทับได้ บันทึกรับแจ้งในใบเบิกทางและออกหนังสืออนุญาตให้นำไม้เคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้
- เมื่อถึงด่านปลายทาง พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจและประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) และอนุญาตให้เข้าเขตด่านได้
- เมื่อถึงสถานที่ปลายทาง ผู้ขนส่ง ส่งมอบใบเบิกทางต่อให้ผู้รับโอนไม้ หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออก แล้วแต่กรณี

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบไม้ที่ขอออกใบเบิกทางเปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้ตามหลักฐานการ ได้มา
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ณ เขตด่านป่าไม้ระหว่างทาง ตรวจสอบไม้ที่นำเคลื่อนที่เปรียบเทียบกับบัญชีรายการ ไม้แนบท้ายใบเบิกทาง
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ณ ด่านป่าไม้ปลายทาง ตรวจสอบไม้ที่นำเคลื่อนที่เปรียบเทียบกับบัญชีรายการไม้ แนบท้ายใบเบิกทาง

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 5: ไม้จากที่ดินเอกชน ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระหายอด/การตรวจสอบความ สอดคล้อง ที่ระบุไว้ใน จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 1: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 6: ไม้จากที่ดินเอกชน ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

ให้ผู้ขนส่งใช้หนังสือรับรองตนเอง (หรือหนังสือสำแดงตนเอง) หรือหนังสือรับรองไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เพื่อประกอบการนำเคลื่อนที่จนกระทั่งถึงสถานที่ปลายทาง และส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่ผู้รับโอนไม้

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 7: ไม้เก่า

กรณีที่มีการรื้อถอนต้องได้รับอนุญาต ให้ใช้ใบอนุญาต ม.ก.4 ประกอบการนำเคลื่อนที่จนกระทั่งถึงสถานที่ปลายทาง

[สำหรับกรณีอื่น การควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม่อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมาย และอยู่ระหว่างการหารือเพื่อพัฒนาระบบควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้เก่า]

จุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 8: ไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้า**กรณีเป็นไม้นำเข้า**

การนำไม้ท่อนหรือไม้แปรรูปนำเข้ามาเคลื่อนที่ ต้องมีใบเบิกทางจากกรมป่าไม้ การควบคุมห่วงโซ่อุปทานจึงดำเนินตามกิจกรรม ขั้นตอน และการกระตบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ที่ระบุไว้ในจุดควบคุมที่ 2 ประเภทที่ 2: ไม้จากที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า

กรณีเป็นผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้า

การนำผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้ามาเคลื่อนที่ การควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม่อยู่ภายใต้ของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การนำเข้าทุกกรณีจะต้องมีใบขนสินค้าขาเข้าซึ่งแสดงรายการสินค้าที่นำเข้าประกอบกับสินค้าไปยังสถานที่ปลายทาง การกระตบยอดข้อมูลดำเนินการโดยผู้รับโอนผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้า

จุดควบคุมที่ 3 โรงงานแปรรูป

ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูป อาจจำแนกเป็น 4 ประเภท คือ (1) สถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เพื่อทำการแปรรูปไม้ที่ได้จากการทำสวนป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่า (2) โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ซึ่งสถานที่หรือโรงงาน 2 ประเภทนี้ ใช้วัตถุดิบมีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้ (3) โรงงานแปรรูปไม้ ที่ใช้ไม้เก่าเป็นวัตถุดิบ และ (4) โรงงานที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ซึ่งใช้วัตถุดิบที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้

จุดควบคุมที่ 3 ประเภทที่ 1: สถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เพื่อทำการแปรรูปไม้ที่ได้จากการทำสวนป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่า

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ดำเนินกิจกรรม ขั้นตอน และการกระตบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง ตามที่ระบุไว้ใน จุดควบคุมที่ 3 ประเภทที่ 2: ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

แต่เนื่องจากไม้หรือไม้แปรรูปที่นำเข้าสู่สถานที่ที่ได้รับอนุญาตเพื่อทำการแปรรูปไม้ประเภทนี้ จะต้องได้มาจากการทำสวนป่าเท่านั้น ดังนั้น หลักฐานแสดงการได้มาจึงมีเพียง ส.ป. 15 เท่านั้น และการนำส่งบัญชีไม้ บัญชี

สิ่งประดิษฐ์ และบัญชีสถิติ ให้นำส่งต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต (ไม่เกิน 180 วัน) หรือเมื่อได้แปรรูปไม้เสร็จสิ้นแล้ว

จุดควบคุมที่ 3 ประเภทที่ 2: โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

(ก) กิจกรรมหลัก

- ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานการนำเคลื่อนที่ไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูป โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกข้อมูลไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูป โดยผู้รับอนุญาต
- ดำเนินการแปรรูปไม้หรือผลิตผลิตภัณฑ์ไม้ โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกข้อมูลไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปที่นำไปแปรรูปหรือผลิตผลิตภัณฑ์ไม้ และข้อมูลไม้แปรรูป และหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผลิตได้ ลงในบัญชีไม้ โดยผู้รับอนุญาต
- จัดทำบัญชีสถิติ โดยผู้รับอนุญาต
- นำส่งบัญชีไม้และบัญชีสถิติ ให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบ

(ข) ขั้นตอน

- ผู้รับอนุญาตตรวจสอบหลักฐานในการนำเคลื่อนที่ไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูป ที่นำเข้ามาสู่โรงงานแปรรูป สำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่เพื่อทำการแปรรูปไม้ที่ได้จากการทำสวนป่า สามารถแปรรูปได้เฉพาะไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปที่มีเอกสารในการนำเคลื่อนที่ที่เป็น สป. 15 เท่านั้น (เฉพาะไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า)
- ผู้รับอนุญาตบันทึกข้อมูลไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูป พร้อมทั้งเอกสารที่ใช้ประกอบการนำเคลื่อนที่ ในบัญชีไม้ประจำโรงงาน เพื่อควบคุมการได้มากับการจำหน่ายออกไปซึ่งไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปนั้น
- สำหรับไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปที่จะนำเข้าสู่กระบวนการแปรรูปและหรือกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ไม้ ผู้รับอนุญาตจะต้องบันทึกข้อมูล เพื่อควบคุมข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้าสู่กระบวนการแปรรูปและหรือกระบวนการผลิตกับข้อมูลไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้จากกระบวนการผลิตดังกล่าว
- ผู้รับอนุญาตจัดทำบัญชีสถิติ เพื่อควบคุมข้อมูลไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปที่ได้รับมา ที่จำหน่ายออกไปและที่คงเหลือ
- ผู้รับอนุญาตจะต้องนำส่งบัญชีไม้ บัญชีสิ่งประดิษฐ์ และบัญชีสถิติ ต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. เป็นประจำทุกปีเมื่อมีการต่อใบอนุญาต

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้รับอนุญาต ตรวจสอบข้อมูลในบัญชีไม้ และหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เปรียบเทียบกับหลักฐานการได้มาและบัญชีสถิติ
- บัญชีสถิติ ใช้ตรวจสอบปริมาณที่เข้ามาและจำหน่ายออกไปของสายการผลิตและประเมินอัตราการสูญเสียในกระบวนการผลิต
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบการบันทึกบัญชีไม้ บัญชีสิ่งประดิษฐ์ และบัญชีสถิติ ประจำโรงงาน และตรวจสอบความสอดคล้อง โดยเปรียบเทียบระหว่างรายการไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูป เปรียบเทียบกับหลักฐานการได้มา ได้แก่ สป. 15 ใบเบิกทาง หนังสือกำกับไม้แปรรูป หนังสือรับรองไม้

ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือหลักฐานแสดงว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย และเปรียบเทียบรายการผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผลิตได้ กับรายการไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปที่ได้มา เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. อาจตรวจสอบ ณ สถานที่ประกอบการหากจำเป็น

จุดควบคุมที่ 3 ประเภทที่ 3: โรงงานแปรรูปไม้ ที่ใช้ไม้เก่าเป็นวัตถุดิบ

ไม้เก่า ถือว่าพ้นสภาพจากการเป็นไม้ตามนิยามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ดังนั้น การควบคุม ห่วงโซ่อุปทานจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย การควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้เก่าอยู่ในขั้นตอนการหารือ]

จุดควบคุมที่ 3 ประเภทที่ 4: โรงงานที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ซึ่งใช้วัตถุดิบที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้

[การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของโรงงานประเภทนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย (แต่ความถูกต้องตามกฎหมายในการจัดตั้งและการดำเนินกิจการอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงงาน) แต่ในวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ โรงงานได้ จัดทำบัญชีวัตถุดิบและ/หรือบัญชีสินค้าคงคลัง เพื่อบันทึกปริมาณวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ และได้จัดเก็บ หลักฐานการรับมาหรือจำหน่ายออกไป ซึ่งสามารถใช้ควบคุมห่วงโซ่อุปทานได้ อย่างไรก็ตาม การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของโรงงานประเภทนี้ อยู่ระหว่างการหารือ]

จุดควบคุมที่ 4 การนำเคลื่อนที่ออกจากจุดควบคุมที่ 3

การนำเคลื่อนที่ไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูปหรือโรงงาน อาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (1) การนำไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้เคลื่อนที่ออกจากสถานที่แปรรูปไม้ตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่า (2) การนำไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้เคลื่อนที่ออกจากโรงงานแปรรูปไม้ และ (3) การนำผลิตภัณฑ์จากไม้เคลื่อนที่ออกจากโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ซึ่งใช้วัตถุดิบที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้

จุดควบคุมที่ 4 ประเภทที่ 1: การนำไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้เคลื่อนที่ออกจากสถานที่แปรรูปไม้ตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่า

(ก) กิจกรรมหลัก

- จัดทำหนังสือพร้อมทั้งบัญชีแสดงรายการไม้ตามแบบ สป. 15 โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกการจำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูป ในบัญชีไม้หรือบัญชี สิ่งประดิษฐ์ และจัดทำบัญชีสถิติ โดยผู้รับอนุญาต
- ส่งมอบต้นฉบับ สป. 15 ให้แก่ผู้ขนส่ง จัดส่งสำเนา สป. 15 ให้แก่กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. 1 ฉบับ และ จัดเก็บสำเนา สป. 15 ไว้กับผู้รับอนุญาต 1 ฉบับ
- ขนส่งไม้ไปยังจุดหมายปลายทางที่ระบุใน สป. 15 โดยผู้ขนส่ง

(ข) ขั้นตอน

- ผู้รับอนุญาต จัดทำข้อมูลในหนังสือแสดงบัญชีรายการไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า ตามแบบ สป. 15 ซึ่ง ได้ลงทะเบียนเล่มไว้ต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. แล้ว โดยอ้างถึงหลักฐานการได้มาของไม้ จัดทำบัญชีรายการ ไม้ ระบุสถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง และระบุชื่อผู้ควบคุมการนำไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ เคลื่อนที่

- ผู้รับอนุญาตบันทึกข้อมูล การจำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูป ในบัญชีไม้เพื่อควบคุมปริมาณไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่จำหน่ายออกไปและที่คงเหลือ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีสถิติเพื่อควบคุมข้อมูลไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับมา ที่จำหน่ายออกไป และที่คงเหลือ
 - หนังสือ สป. 15 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ผู้รับอนุญาต ส่งมอบให้แก่ผู้ขนส่งเพื่อใช้กำกับไปกับไม้ตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
 - ตอนที่ 2 ผู้รับอนุญาต นำส่งต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. ทุกเดือนและ
 - ตอนที่ 3 เก็บไว้กับผู้รับอนุญาต
 - เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบความสอดคล้องของสำเนาหนังสือบัญชี สป. 15 เปรียบเทียบกับหลักฐานการได้มาที่อ้างถึง
 - ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้หนังสือ สป. 15 กำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่ เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่กรณีที่ถูกเรียกตรวจสอบ จนกระทั่งถึงปลายทางที่ระบุไว้ เพื่อส่งมอบต่อให้แก่ผู้รับโอนไม้ หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี
 - ผู้รับอนุญาตออกใบกำกับสินค้า ให้แก่ผู้รับโอนไม้
- (ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง
- ผู้รับอนุญาต ตรวจสอบบัญชีไม้และหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เปรียบเทียบการรับเข้ามา การจำหน่ายออกไป และปริมาณคงเหลือ กับหนังสือ สป. 15 และใบกำกับสินค้า

จุดควบคุมที่ 4 ประเภทที่ 2: การนำไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้เคลื่อนที่ออกจากโรงงานแปรรูปไม้

คำอธิบายการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน อาจจำแนกเป็น 2 กรณี คือ การนำไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ (สิ่งประดิษฐ์) จากไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ออกจากโรงงานแปรรูปไม้ และการนำผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ออกจากโรงงานแปรรูปไม้

กรณีการนำไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ (สิ่งประดิษฐ์) จากไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ออกจากโรงงานแปรรูปไม้

(ก) กิจกรรมหลัก

- จัดทำหนังสือกำกับพร้อมทั้งบัญชีแสดงรายการไม้แปรรูปและหรือสิ่งประดิษฐ์ โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกการจำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูป ในบัญชีไม้และหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ และจัดทำบัญชีสถิติ โดยผู้รับอนุญาต
- ส่งมอบต้นฉบับหนังสือกำกับให้แก่ผู้ขนส่ง จัดเก็บสำเนาหนังสือกำกับไว้กับผู้รับอนุญาต 1 ฉบับ และจัดส่งสำเนาหนังสือกำกับให้แก่กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. 1 ฉบับ ยกเว้นกรณีเป็นโรงงานแปรรูปไม้บางพาราหรือไม้ชนิดอื่นจำนวน 13 ชนิด ไม่ต้องส่งสำเนาหนังสือกำกับให้แก่กรมป่าไม้
- ขนส่งไม้ไปยังจุดหมายปลายทางที่ระบุในหนังสือกำกับ โดยผู้ขนส่ง
- กรณีนำไม้แปรรูป ซึ่งไม่ได้แปรรูปมาจากโรงงานแปรรูปไม้บางพาราและไม้ชนิดอื่นจำนวน 13 ชนิด ออกนอกเขตจังหวัด หรือเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 10 จังหวัด ต้องขอออกใบเบิกทางเพื่อนำเคลื่อนที่ต่อไปอีก โดยผู้รับอนุญาต และให้ผู้ขนส่งใช้ใบเบิกทางกำกับกับการขนส่ง

(ข) ขั้นตอน

- ผู้รับอนุญาต จัดทำข้อมูลในหนังสือกำกับ ในแบบฟอร์มซึ่งได้ลงทะเบียนแล้วต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. แล้ว โดยอ้างอิงหลักฐานการได้มาของไม้ จัดทำบัญชีรายการไม้ ระบุสถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง และระบุชื่อผู้ควบคุมการนำไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้เคลื่อนที่
- ผู้รับอนุญาตบันทึกข้อมูล การจำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูป ในบัญชีไม้ เพื่อควบคุมปริมาณไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่จำหน่ายออกไปและที่คงเหลือ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีสถิติเพื่อควบคุมข้อมูลไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับมา ที่จำหน่ายออกไป และที่คงเหลือ
- หนังสือกำกับ (กรณีทั่วไป) ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 (ต้นฉบับ) ผู้รับอนุญาต ส่งมอบให้แก่ผู้ขนส่งเพื่อใช้กำกับไปกับไม้ตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
 - ตอนที่ 2 (สำเนา) ผู้รับอนุญาต นำส่งต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. ทุกเดือนและ
 - ตอนที่ 3 (สำเนา) เก็บไว้กับผู้รับอนุญาต
 หนังสือกำกับ สำหรับโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราและไม้ชนิดอื่นจำนวน 13 ชนิด ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 (ต้นฉบับ) ผู้รับอนุญาต ส่งมอบให้แก่ผู้ขนส่งเพื่อใช้กำกับไปกับไม้ตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
 - ตอนที่ 2 (สำเนา) เก็บไว้กับผู้รับอนุญาต
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้โดยใช้หนังสือกำกับ กำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่ เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่กรณีที่ถูกเรียกตรวจสอบ จนกระทั่งถึงปลายทางที่ระบุไว้ เพื่อส่งมอบต่อให้ผู้รับโอนไม้ หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี
- ผู้รับอนุญาตออกใบกำกับสินค้า ให้แก่ผู้รับโอนไม้

กรณีเป็นไม้แปรรูป ซึ่งไม่ได้แปรรูปมาจากโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราและไม้ชนิดอื่นจำนวน 13 ชนิด หนังสือกำกับสามารถใช้กำกับการนำเคลื่อนที่ได้เฉพาะภายในเขตจังหวัด หรือเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 10 จังหวัด ตามแต่กรณี และหากประสงค์จะนำเคลื่อนที่ออกนอกเขตดังกล่าว

- ผู้รับอนุญาตจะต้องยื่นคำขอออกใบเบิกทาง ณ กรมป่าไม้หรือ ทสจ. ท้องที่ที่เป็นสถานที่ต้นทาง
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบหนังสือกำกับไม้แปรรูป
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบชนิดและจำนวนไม้แปรรูป และตรวจวัดขนาด ปริมาตรของไม้แปรรูปทุกชิ้น เพื่อจัดทำบัญชีรายการไม้แปรรูปแนบท้ายใบเบิกทาง พร้อมทั้งตัดยอดบัญชีไม้แนบท้ายหนังสือกำกับไม้แปรรูป เพื่อแสดงว่าไม้แปรรูปนั้นได้นำเคลื่อนที่ออกไปแล้ว
- เจ้าหน้าที่จะประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) ที่ไม้แปรรูปทุกชิ้น หากไม่สามารถประทับตราได้เพราะเหตุใด ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุไว้ในใบเบิกทาง
- กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. ออกใบเบิกทางให้แก่เจ้าของไม้แปรรูป
- ผู้ขนส่ง ขนส่งไม้แปรรูปโดยใช้ใบเบิกทางกำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่
- เมื่อผู้ขนส่งนำไม้แปรรูปเคลื่อนที่เข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้งเข้าเขตด่านตามเส้นทางทุกด่านเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบใบเบิกทางว่าออกโดยชอบด้วยกฎหมาย และ

ตรวจสอบว่าไม่ตรงตามหลักฐานที่นำมาแสดงหรือไม่ จากนั้นจึงประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) เท่าที่สามารถประทับได้ บันทึกรับแจ้งในใบเบิกทางและออกหนังสืออนุญาตให้นำไม้เคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้

- เมื่อถึงด่านปลายทาง พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจและประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) และอนุญาตให้เข้าเขตด่านได้
- เมื่อถึงสถานที่ปลายทาง ผู้ขนส่ง ส่งมอบใบเบิกทางต่อให้ผู้รับโอน หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้รับอนุญาต ตรวจสอบบัญชีไม้และหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เปรียบเทียบการรับเข้ามา การจำหน่ายออกไป และปริมาณคงเหลือ กับหนังสือกำกับและใบกำกับสินค้า
- กรณีนำไม้แปรรูป ซึ่งไม่ได้แปรรูปมาจากโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราและไม้ชนิดอื่นจำนวน 13 ชนิด ออกนอกเขตจังหวัด หรือเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 10 จังหวัด เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ทสจ. ตรวจสอบข้อมูลรายการไม้แปรรูปในหนังสือกำกับ เปรียบเทียบกับไม้แปรรูปที่จะนำเคลื่อนที่ เพื่อออกใบเบิกทาง และเมื่อนำเคลื่อนที่ต่อไปอีกโดยใช้ใบเบิกทาง เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ณ ด่านป่าไม้ระหว่างทางและด่านป่าไม้ปลายทาง ตรวจสอบข้อมูลรายการไม้แปรรูปในใบเบิกทางเปรียบเทียบกับไม้ที่นำเคลื่อนที่

กรณีการนำผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ออกจากโรงงานแปรรูปไม้

การแปรรูปไม้ที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม จะต้องได้รับอนุญาต และจัดทำบัญชีไม้และบัญชีสถิติตามกฎหมายป่าไม้ อย่างไรก็ตาม ในการนำเคลื่อนที่ผลิตภัณฑ์ไม้ที่ไม่หวงห้าม ซึ่งผลิตมาจากโรงงานแปรรูปดังกล่าว ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย แต่ในวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ โรงงานได้ออกใบกำกับสินค้าและบัญชีรายการสินค้าเพื่อใช้ควบคุมห่วงโซ่อุปทาน

(ก) กิจกรรมหลัก

- จัดทำใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งบัญชีรายการสินค้า และเอกสารส่งมอบสินค้า โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูป ในบัญชีสิ่งประดิษฐ์ และจัดทำบัญชีสถิติ โดยผู้รับอนุญาต
- ขนส่งผลิตภัณฑ์ไม้ไปยังจุดหมายปลายทางที่ระบุในเอกสารส่งมอบสินค้า โดยผู้ขนส่ง

(ข) ขั้นตอน

- ผู้รับอนุญาต จัดทำข้อมูลใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งบัญชีรายการสินค้า และเอกสารส่งมอบสินค้า โดยระบุชื่อผู้จำหน่ายและผู้ซื้อ บัญชีรายการสินค้า ระบุสถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง และผู้ขนส่ง
- ผู้รับอนุญาตบันทึกข้อมูล การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ออกจากสถานที่แปรรูปในบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เพื่อควบคุมปริมาณผลิตภัณฑ์ไม้ที่จำหน่ายออกไปและที่คงเหลือ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีสถิติเพื่อควบคุมข้อมูลผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับมา ที่จำหน่ายออกไป และที่คงเหลือ
- ผู้ขนส่ง ขนส่งผลิตภัณฑ์ไม้โดยใช้ใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งบัญชีรายการสินค้า และเอกสารส่งมอบสินค้า ประกอบการนำเคลื่อนที่ เพื่อส่งมอบต่อให้แก่ผู้รับโอน หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้รับอนุญาต ตรวจสอบบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เปรียบเทียบการรับเข้ามา การจำหน่ายออกไป และปริมาณคงเหลือ กับใบกำกับสินค้า

จุดควบคุมที่ 4 ประเภทที่ 3: การนำผลิตภัณฑ์จากไม้เคลื่อนที่ออกจากโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ซึ่งใช้วัตถุดิบที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพเป็นไม้

[การควบคุมห่วงโซ่อุปทานในนำเคลื่อนที่กรณีนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย แต่ในวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ โรงงานได้ออกใบกำกับสินค้าและบัญชีรายการสินค้าเพื่อใช้ควบคุมห่วงโซ่อุปทาน อย่างไรก็ตาม การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของโรงงานประเภทนี้ อยู่ระหว่างการหารือ]

จุดควบคุมที่ 5 การค้าและการส่งออก

การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน อาจจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ (1) โรงค้าหรือสถานที่จำหน่ายไม้แปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ไม้ และ (2) จุดส่งออก

จุดควบคุมที่ 5 ประเภทที่ 1: โรงค้าไม้แปรรูปหรือโรงค้าสิ่งประดิษฐ์ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

ผู้ที่ประกอบกิจการโรงค้าไม้แปรรูป หรือโรงค้าสิ่งประดิษฐ์ที่ทำมาจากไม้หวงห้าม จะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ แต่ในกรณีที่โรงค้าอยู่ในพื้นที่เดียวกับโรงงานแปรรูป การตรวจสอบการควบคุมห่วงโซ่อุปทานจะอยู่ในกระบวนการเดียวกันกับจุดควบคุมที่ 3

(ก) กิจกรรมหลัก

- ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานการนำเคลื่อนที่ หรือหลักฐานการได้มาซึ่งไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกข้อมูลไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่รับมา ในบัญชีไม้แปรรูป บัญชีสิ่งประดิษฐ์ โดยผู้รับอนุญาต
- จำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ และออกหนังสือกำกับและใบกำกับสินค้า โดยผู้รับอนุญาต
- บันทึกข้อมูลไม้ท่อนและหรือไม้แปรรูปที่จำหน่ายออกไป ในบัญชีไม้แปรรูป บัญชีสิ่งประดิษฐ์ โดยผู้รับอนุญาต
- จัดทำบัญชีสถิติ โดยผู้รับอนุญาต
- นำส่งบัญชีไม้แปรรูป บัญชีสิ่งประดิษฐ์ และบัญชีสถิติ ให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ ทสจ. ตรวจสอบ โดยผู้รับอนุญาต

(ข) ขั้นตอน

- ผู้รับอนุญาตตรวจสอบหลักฐานการนำเคลื่อนที่หรือหลักฐานการได้มา ซึ่งไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ ที่นำเข้ามาสู่โรงค้า
- ผู้รับอนุญาตบันทึกข้อมูลไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ พร้อมทั้งหลักฐานการได้มา ในบัญชีไม้แปรรูปและหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เพื่อควบคุมการได้มาซึ่งไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้

- เมื่อผู้รับอนุญาตจำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ ผู้รับอนุญาตออกหนังสือกำกับและหรือขออนุญาต ใบเบิกทางให้แก่ผู้ขนส่ง ตามเงื่อนไข วิธีการ และขั้นตอนเช่นเดียวกับจุดควบคุมที่ 4 ข้างต้น และบันทึกการจำหน่ายไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ในบัญชีไม้แปรรูปและหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ ตามแต่กรณี
- ขนส่งไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ โดยผู้ขนส่ง
- ผู้รับอนุญาตจัดทำบัญชีสถิติ เพื่อควบคุมข้อมูลไม้แปรรูปและหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับมา ที่จำหน่ายออกไป และที่คงเหลือ
- ผู้รับอนุญาตจะต้องนำส่งบัญชีไม้แปรรูป บัญชีสิ่งประดิษฐ์ และบัญชีสถิติ ต่อกรมป่าไม้หรือ ทสจ. เป็นประจำทุกปีเมื่อมีการต่อใบอนุญาต

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้รับอนุญาต ตรวจสอบข้อมูลในบัญชีไม้แปรรูป และหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เปรียบเทียบกับหลักฐานการได้มาและบัญชีสถิติ
- บัญชีสถิติ ใช้ตรวจสอบปริมาณที่เข้ามาและจำหน่ายออกไปของโรงค้ำ
- ผู้รับอนุญาต ตรวจสอบบัญชีไม้แปรรูปและหรือบัญชีสิ่งประดิษฐ์ เปรียบเทียบการรับเข้ามา การจำหน่ายออกไป และปริมาณคงเหลือ กับหนังสือกำกับและใบกำกับสินค้า

จุดควบคุมที่ 5 ประเภทที่ 2: สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ (ไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้)

กรณีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ที่นอกเหนือจากผลิตภัณฑ์ (สิ่งประดิษฐ์) ที่ทำมาจากไม้หวงห้าม การควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย แต่ในวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ ผู้ค้าได้ออกใบกำกับสินค้าและบัญชีรายการสินค้าเพื่อใช้ควบคุมห่วงโซ่อุปทาน

(ก) กิจกรรมหลัก

- ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานการนำเคลื่อนที่ หรือหลักฐานการได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้ โดยผู้ค้า
- บันทึกข้อมูลผลิตภัณฑ์ไม้ที่รับมา ในบัญชีรับ-จ่ายสินค้า โดยผู้ค้า
- จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ โดยผู้ค้า
- จัดทำใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งบัญชีรายการสินค้า และเอกสารส่งมอบสินค้า โดยผู้ค้า
- จัดทำบัญชีสรุปยอดการจำหน่ายสินค้า โดยผู้ค้า
- ขนส่งผลิตภัณฑ์ไม้ โดยผู้ขนส่ง

(ข) ขั้นตอน

- ผู้ค้าตรวจสอบหลักฐานการนำเคลื่อนที่หรือหลักฐานการได้มา ซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้ ที่นำเข้ามาสู่โรงค้ำ
- ผู้ค้าบันทึกข้อมูลผลิตภัณฑ์ไม้ พร้อมทั้งหลักฐานการได้มา ใบบัญชีรับ-จ่ายสินค้า เพื่อควบคุมการได้มากับการจำหน่ายออกไปซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้นั้น
- เมื่อผู้ค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ ผู้ค้าจัดทำข้อมูลใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งบัญชีรายการสินค้า และเอกสารส่งมอบสินค้า โดยระบุชื่อผู้จำหน่ายและผู้ซื้อ บัญชีรายการสินค้า ระบุสถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง และผู้ขนส่ง

- ผู้ค้าจัดทำบัญชีสรุปยอดการจำหน่ายสินค้า เพื่อควบคุมข้อมูลผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับมา ที่จำหน่ายออกไป และที่คงเหลือ
- ผู้ขนส่ง ขนส่งผลิตภัณฑ์ไม้ โดยใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งบัญชีรายการสินค้า และเอกสารส่งมอบสินค้า เป็นเอกสารที่ใช้สำแดงเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของผลิตภัณฑ์ไม้จากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ หรือเพื่อใช้ในขั้นตอนการส่งออกแล้วแต่กรณี

(ค) การกระทบบยอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- ผู้ค้า ตรวจสอบข้อมูลในบัญชีรับ-จ่ายสินค้า เปรียบเทียบกับหลักฐานการได้มาและบัญชีสรุปยอดการจำหน่ายสินค้า
- บัญชีสรุปยอดการจำหน่ายสินค้า ใช้ตรวจสอบปริมาณที่เข้ามาและจำหน่ายออกไปและปริมาณคงเหลือ
- ผู้ค้า ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่ายสินค้า เปรียบเทียบการรับเข้ามา การจำหน่ายออกไป และปริมาณคงเหลือกับใบกำกับสินค้า

จุดควบคุมที่ 5 ประเภทที่ 3: ก่อนการส่งออก

การส่งออกไม้ต้องได้รับใบอนุญาตส่งออกจากรกรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศจะอนุญาตให้ส่งออกได้ 3 กรณี คือ การส่งออกไม้อย่างพาราจะอนุญาตโดยไม่จำกัดปริมาณ การส่งออกไม้สนหรือการส่งออกไม้ที่ทำออกจากสวนป่า (ทั้งที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าและไม่ได้ขึ้นทะเบียน) ทั้งสองกรณีนี้ การอนุญาตจะอนุญาตตามปริมาณที่กำหนดในหนังสือรับรองไม้จากกรมป่าไม้

(ก) กิจกรรมหลัก

สำหรับการส่งออกไม้สน หรือไม้ที่ทำออกจากสวนป่าเท่านั้น

- ยื่นคำขอออกหนังสือรับรองไม้ต่อกรมป่าไม้ โดยผู้ส่งออก
- ตรวจสอบเอกสารและคำขอ และสุ่มตรวจไม้ โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
- หนังสือรับรองไม้ โดยกรมป่าไม้

สำหรับการส่งออกไม้อย่างพารา ไม้สน หรือไม้ที่ทำออกจากสวนป่า

- ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตส่งออกต่อกรมการค้าต่างประเทศสำหรับการส่งออกไม้ พร้อมทั้งหนังสือรับรองไม้ของกรมป่าไม้ (กรณีไม้สนกับไม้สวนป่า) โดยผู้ส่งออก
- ตรวจสอบเอกสารและคำขอ โดยเจ้าหน้าที่กรมการค้าต่างประเทศ
- ออกใบอนุญาตส่งออก โดยกรมการค้าต่างประเทศ

(ข) ขั้นตอน

สำหรับการส่งออกไม้สนหรือไม้ที่ทำออกจากสวนป่า จะต้องขอหนังสือรับรองไม้จากกรมป่าไม้ ตามขั้นตอนดังนี้

- ผู้ส่งออก ยื่นคำขอหนังสือรับรองไม้ต่อกรมป่าไม้ พร้อมทั้งหลักฐานประกอบ ได้แก่ สำเนาใบสั่งซื้อภาพถ่ายไม้ และเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินของรัฐหรือเอกสารที่แสดงการได้มาของไม้

- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ของเอกสาร จากนั้น จึงสุ่มตรวจไม้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 โดยตรวจสอบชนิดไม้ ประเภท และปริมาณ ว่าตรงตามเอกสารที่นำมาแสดงหรือไม่ และจัดทำรายงานผลการตรวจ
- กรมป่าไม้ ออกหนังสือรับรองไม้ให้แก่ผู้ส่งออก

สำหรับการส่งออกไม้ จะต้องได้รับอนุญาตส่งออกจากกรมการค้าต่างประเทศ ตามขั้นตอนดังนี้

- ผู้ส่งออก ยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตส่งออกต่อกรมการค้าต่างประเทศ พร้อมแสดงสำเนาบัญชีราคาสินค้าหรือใบเสนอราคาสินค้าล่วงหน้า หรือหลักฐานทางการค้าอื่นใดที่แสดงรายละเอียดการซื้อขายสินค้าดังกล่าว สำหรับการส่งออกไม้สนหรือไม้ที่ทำออกจากสวนป่า จะต้องมียื่นหนังสือรับรองไม้จากกรมป่าไม้ด้วย
- เจ้าหน้าที่กรมการค้าต่างประเทศ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร และความสอดคล้องของข้อมูลไม้ที่ขออนุญาตส่งออกเปรียบเทียบกับหลักฐานที่แนบมาด้วย กรณีที่เป็นการส่งออกไม้สนหรือไม้ที่ทำออกจากสวนป่า ให้ตรวจสอบว่าปริมาณไม้ที่ขอส่งออกถูกต้องตรงกันกับปริมาณที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองไม้ของกรมป่าไม้
- กรมการค้าต่างประเทศ ออกใบอนุญาตส่งออก

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- การตรวจสอบเอกสารและการสุ่มตรวจไม้ เพื่อออกหนังสือรับรองไม้จากกรมป่าไม้
- การตรวจสอบเปรียบเทียบข้อมูลไม้ที่ขออนุญาตส่งออกกับที่ระบุไว้ในหลักฐานที่ยื่นประกอบการขออนุญาตส่งออกจากกรมการค้าต่างประเทศ

จุดควบคุมที่ 5 ประเภทที่ 4: การส่งออก

(ก) กิจกรรมหลัก

- [ยื่นคำขอออกหนังสือรับรอง FLEGT หรือหนังสือรับรอง THA-TLAS โดยผู้ส่งออก สำหรับการส่งออกแต่ละครั้ง]
- [กรณีที่ผู้ส่งออกปฏิบัติตามข้อกำหนดใน LD และ SCC ให้ออกหนังสือรับรอง FLEGT ตามแบบฟอร์มที่กำหนดใน **ภาคผนวก...** หรือหนังสือรับรอง THA-TLAS โดยผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองจะ]
- จัดทำใบขนสินค้าขาออก โดยผู้ส่งออก เพื่อยื่นต่อกรมศุลกากร
- อนุมัติใบขนสินค้าขาออก โดยกรมศุลกากร สำหรับใช้ในการตรวจปล่อยสินค้า

(ข) ขั้นตอน

- [ผู้ส่งออก ยื่นคำขอพร้อมทั้งเอกสารที่แสดงให้เห็นว่าไม้และหรือผลิตภัณฑ์ไม้มาจากแหล่งที่มาที่ถูกกฎหมาย ต่อผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรอง เพื่อออกหนังสือรับรอง FLEGT หรือหนังสือรับรอง THA-TLAS]

- [ผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรอง จะออกหนังสือรับรอง FLEGT หรือหนังสือรับรอง THA-TLAS หลังจากที่ยังคงได้รับผิดชอบในการตรวจพิสูจน์ ได้มีการตรวจสอบและรายงานว่ามีหรือไม่มีหรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ LD และ SCC ถูกต้องครบถ้วนแล้ว]
- ผู้ส่งออกยื่นใบขนสินค้าขาออกต่อกรมศุลกากร พร้อมทั้งแนบใบกำกับสินค้า บัญชีรายการสินค้า และหลักฐานการชำระอากรขาออก หนังสืออนุญาต CITES ใบอนุญาตส่งออก หนังสือรับรองไม้ และหรือเอกสารอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และ [ต้องมีหนังสือรับรอง FLEGT หรือหนังสือรับรอง THA-TLAS] เพื่อตรวจสอบและอนุมัติการตรวจปล่อยสินค้า
- พนักงานศุลกากร ดำเนินการปล่อยสินค้าออกจากอารักขาของศุลกากร

(ค) การกระหายอด/การตรวจสอบความสอดคล้อง

- [องค์กรที่รับผิดชอบในการตรวจพิสูจน์ ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ที่ต้องการส่งออกเปรียบเทียบกับชุดข้อมูลที่ได้รับรวบรวมอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการ THA-TLAS]
- กรมศุลกากรตรวจสอบข้อมูลในใบขนสินค้าขาออกเปรียบเทียบกับสินค้าที่จะทำการส่งออก

6. การบริหารจัดการข้อมูล

ไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ในห่วงโซ่อุปทานจะถูกตรวจสอบ ณ จุดควบคุมที่สำคัญ โดยการตรวจสอบความถูกต้องและแท้จริงของเอกสาร การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลในเอกสารกำกับและข้อมูลทางกายภาพ และการระบุถึงเหตุอันน่าสงสัย ข้อมูลที่ตรวจสอบจะถูกเก็บบันทึก และเก็บไว้ในฐานข้อมูล เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์ความถูกต้องและสอดคล้องของข้อมูลห่วงโซ่อุปทานไม้ต่อไป

6.1 ผู้รับผิดชอบในการเก็บบันทึกและรายงานข้อมูล

(1) ผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบต่อการตรวจพิสูจน์ไม้เมื่อมีการจัดหาไม้ภายในประเทศ เพื่อให้มั่นใจว่ามีเพียงไม้ที่ถูกกฎหมายเท่านั้นที่เข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน และจะต้องใช้ความรอบคอบในการทำ due diligence เมื่อจัดหาไม้นำเข้า

ผู้ประกอบการมีหน้าที่จัดทำเอกสารและรายงานไม้ที่นำเข้ามาและที่จำหน่ายออกไป โดยปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการรายงานข้อมูลไปยังกรมป่าไม้หรือ ทสจ. ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้ในการกระหายอดปริมาณของไม้ และการระบุเส้นทางการไหลของไม้ที่นำสงสัย

(2) หน่วยงานรัฐ

หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ หรือ ทสจ. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบในแต่ละขั้นตอนของห่วงโซ่อุปทาน บันทึก และจัดเก็บเอกสาร หน้าที่และอำนาจดังกล่าวนี้ รวมถึง

- การรับ และการจัดเก็บเอกสารที่สำแดงโดยผู้ประกอบการ
- การตรวจสอบทางกายภาพอย่างเป็นระบบ การสุ่มตรวจ และ การตรวจสอบเฉพาะกิจ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลห่วงโซ่อุปทาน
- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกระหายอดปริมาณไม้

- การตรวจพิสูจน์และรับรองข้อมูลในสมุดบัญชีไม้ของผู้ประกอบการ
- การตรวจสอบสมุดบัญชีไม้ของผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการตรวจสอบอย่างเป็นระบบและส่วนหนึ่งเป็นการตรวจสอบเฉพาะกิจในกรณีที่สงสัยว่ามีความเสี่ยง

6.2 รูปแบบการบันทึกข้อมูลและการส่งต่อข้อมูล

ข้อมูลที่มีการเก็บบันทึกไว้ในแต่ละจุดควบคุมที่สำคัญในห่วงโซ่อุปทานบันทึกไว้ในรูปแบบกระดาษ โดยมีแบบฟอร์มมาตรฐานที่กำหนดโดยกรมป่าไม้ (ยกเว้นกรณี invoice และ packing list)

- *ใบอนุญาตทำไม้ และใบเบิกทาง* ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำเป็น 3 ตอน ได้แก่ ต้นฉบับส่งต่อให้กับผู้ที่ครอบครองไม้ คู่ฉบับเก็บไว้ที่เจ้าของไม้และกรมป่าไม้ หรือ ทสจ.
- *สป. 15* ให้ผู้ทำสวนป่าจัดทำเป็น 3 ตอน ได้แก่ ต้นฉบับส่งต่อให้กับผู้ที่ครอบครองไม้ สำหรับคู่ฉบับ ให้เก็บไว้ที่ผู้ทำสวนป่าหนึ่งฉบับ และเก็บรวบรวมเพื่อนำส่งกรมป่าไม้หรือ ทสจ. ทุกเดือนหนึ่งฉบับ
- *สมุดบัญชีไม้* ให้ผู้ประกอบการค้าหรือแปรรูปไม้จัดทำและเก็บไว้ ณ สถานประกอบการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรับรองข้อมูลเมื่อมีการสำแดงข้อมูลแก่กรมป่าไม้หรือ ทสจ. ทุกปี เมื่อมีการต่อใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปหรือโรงค้า หรือเมื่อมีการสุ่มตรวจ หรือการตรวจเฉพาะกิจเมื่อมีเหตุที่น่าสงสัย
- *หนังสือกำกับไม้แปรรูป* ให้ผู้ประกอบการค้าหรือแปรรูปไม้จัดทำเป็น 3 ตอน ได้แก่ ต้นฉบับส่งต่อให้กับผู้ที่ครอบครองไม้แปรรูป สำหรับคู่ฉบับ ให้เก็บไว้ที่ผู้ประกอบการหนึ่งฉบับ และเก็บรวบรวมเพื่อนำส่งกรมป่าไม้หรือ ทสจ. ทุกเดือน หนึ่งฉบับ
- *หนังสือกำกับไม้แปรรูป สำหรับไม้ยางพาราและไม้ที่กำหนด 13 ชนิด หรือไม้ที่ได้มาจากที่ดินเอกชน* และหนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ ให้ผู้ประกอบการค้าหรือแปรรูปไม้จัดทำเป็น 2 ตอน ได้แก่ ต้นฉบับส่งต่อให้กับผู้ที่ครอบครองไม้แปรรูป สำหรับคู่ฉบับ ให้เก็บไว้ที่ผู้ประกอบการหนึ่งฉบับ
- *Invoice และ Packing list* ให้ผู้ประกอบการค้าจัดทำเป็น 2 ฉบับ ได้แก่ ต้นฉบับส่งต่อให้กับผู้ที่ครอบครองไม้แปรรูป สำหรับคู่ฉบับ ให้เก็บไว้ที่ผู้ประกอบการ

6.3 ฐานข้อมูลห่วงโซ่อุปทาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลห่วงโซ่อุปทานเก็บไว้ในรูปแบบกระดาษ ณ สำนักงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ หรือ ทสจ.

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐ โดยใช้วิธีการแบบ manual ในการตรวจสอบ คำนวณ และเปรียบเทียบความสอดคล้องของข้อมูล โดยดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของห่วงโซ่อุปทาน ตามระยะเวลาที่กำหนด หรือแบบสุ่มตรวจ หรือแบบเฉพาะกิจกรณีมีเหตุที่น่าสงสัย

การวิเคราะห์ข้อมูลมีวัตถุประสงค์เพื่อกระหายอดปริมาณไม้ ระหว่าง

- ข้อมูลเชิงปริมาณในชั้นตอนต่าง ๆ ของห่วงโซ่อุปทาน
- ข้อมูลเชิงปริมาณของผู้จัดจำหน่ายและผู้ซื้อ
- ข้อมูลที่สำแดงโดยผู้ประกอบการและข้อมูลไม้ทางกายภาพ
- ข้อมูลเชิงปริมาณไม้ที่นำเข้ามาและที่จำหน่ายออกไปในสถานประกอบการ
- เส้นทางการไหลของไม้ที่น่าสงสัย เพื่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง

6.5 การแจ้งข้อมูลแก่ผู้มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรอง FLEGT

การบริหารจัดการข้อมูลห่วงโซ่อุปทานจะทำให้มั่นใจว่าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ในห่วงโซ่อุปทาน จะไม่มีไม้ที่ผิดกฎหมายหรือไม้ที่ไม่ผ่านการตรวจพิสูจน์ในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน เข้ามาสู่ห่วงโซ่อุปทานไม้ของประเทศไทย ผู้มีอำนาจตัดสินใจออกหนังสือรับรอง FLEGT จะต้องสามารถเข้าถึงและทราบได้ถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลว่าไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้นั้นมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดในห่วงโซ่อุปทานถูกต้องครบถ้วนหรือมีเหตุที่น่าสงสัยในชั้นตอนใด ๆ ของห่วงโซ่อุปทานหรือไม่

กระบวนการนี้ จะได้รับการพัฒนาต่อไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของระบบการจัดการการออกหนังสือรับรอง FLEGT

แนวคิดการพัฒนา RFD Single Window เพื่อการบริหารจัดการข้อมูลในห่วงโซ่อุปทาน

เพื่อประโยชน์ในการตรวจพิสูจน์การปฏิบัติตามข้อกำหนดการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน การบริหารจัดการข้อมูลในห่วงโซ่อุปทานจะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลสามารถเก็บบันทึกข้อมูลและการส่งต่อไปยังฐานข้อมูลได้ทันที การวิเคราะห์ข้อมูลมีความแม่นยำและรวดเร็ว โดยอาจวิเคราะห์แบบเรียลไทม์ (real time) หรือรายวันเพื่อแจ้งผลการวิเคราะห์ให้แก่ผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ทันเวลา และสามารถติดตามได้ว่ามีเหตุสงสัยเกิดขึ้น ณ ชั้นตอนใดของห่วงโซ่อุปทานและกระทบต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลในชั้นตอนใดของห่วงโซ่อุปทาน

ดังนั้น กรมป่าไม้ จึงมีแนวทางที่จะพัฒนา RFD single window ให้เป็นแพลตฟอร์มในการเก็บรวบรวมข้อมูลห่วงโซ่อุปทานในรูปแบบดิจิทัล และนำเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูล ส่งต่อข้อมูลเข้าถึงข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และแจ้งผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล

ในการพัฒนาดังกล่าวจะคำนึงถึงการเชื่อมโยงข้อมูลห่วงโซ่อุปทานที่จัดทำและเก็บบันทึกไว้โดยผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นการเก็บบันทึกข้อมูลที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแต่จำเป็นแก่การควบคุมห่วงโซ่อุปทานตามความมุ่งหมายของ THA-TLAS